

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VIII. 15.

DEN NORSKE STATSKASSES FINANSER

I BUDGETTÅRENE 1913/14—1927/28.

(*Finances de l'État pour les exercices 1913/14—1927/28.*)

Utgitt av

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ.

OSLO.

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1927.

Norges Offisielle Statistikk, rekke VII. (Statistique Officielle de la Norvège, série VII.)

Trykt 1925:

- Nr. 151. Folkemengdens bevegelse 1916—1920. II. Sammendrag. (*Mouvement de la population pendant les années 1916 à 1920. II. Résumé.*)
- 152. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1921. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 153. Landbruksareal og husdyrholt 1924. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1924. Recensement représentatif.*)
- 154. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. XII. Byggeskikker på den norske landsbygd. (*Recensement du 1er décembre 1920. XII. Types des petits bâtiments à la campagne en Norvège.*)
- 155. Lønninger 1924. (*Gages et salaires.*)
- 156. Sinnssykeasylenes virksomhet 1922. (*Hospices d'aliénés.*)
- 157. Sjemannsforsikringen 1922. Fiskerforsikringen 1922. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 158. Folkemengdens bevegelse 1922. (*Mouvement de la population.*)
- 159. Norges jernbaner 1923/24. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 160. Kriminalstatistikk og Kriminell Rettspiele 1921 og 1922. (*Criminalité et Justice criminelle.*)
- 161. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. XIII. Oversikt over livsstillingsstatistikken og tellingens utførelse. (*Recensement du 1er décembre 1920. XIII. Aperçu de la statistique des professions et l'organisation du recensement.*)
- 162. Sinnssykeasylenes virksomhet 1923. (*Hospices d'aliénés.*)
- 163. Norges kommunale finanser 1922—1923. (*Finances des communes.*)
- 164. Norges industri 1923. (*Statistique industrielle.*)
- 165. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1924—25. (*Salaires des ouvriers agricoles en 1924—1925.*)
- 166. Arbeidsforholdene ved hotell- og kafévirksomhet. (*Les conditions de travail dans les hôtels, restaurants et cafés.*)
- 167. Norges fiskerier 1922. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 168. Forsikringsselskaper 1923. (*Sociétés d'assurances.*)
- 169. Fattigvesenet 1920 og 1921. (*Assistance publique.*)
- 170. Ulykkesforsikringen 1921 og 1922. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 171. Norges postvesen 1924. (*Statistique postale.*)
- 172. Skolevesenets tilstand 1922. (*Instruction publique.*)
- 173. Fengselsstyrelsens årbok 1923. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1923.*)
- 174. Norges telegrafvesen 1923—1924. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 175. Norges fiskerier 1923. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 176. Stortingsvalget 1924. (*Élections en 1924 pour le «Storting».*)
- 177. Megling og voldsgift. Tariffavtaler og arbeidskonflikter 1924. (*Entremise publique et arbitrage. Conventions collectives et conflits du travail en 1924.*)
- 178. Norges bergverksdrift 1924. (*Mines et usines.*)
- 179. Sinnssykeasylenes virksomhet 1924. (*Hospices d'aliénés.*)
- 180. Sykeforsikringen 1924. (*Assurance-maladie.*)
- 181. Norges skibsfart 1924. (*Navigation.*)
- 182. Det civile veterinarvesen 1923. (*Service vétérinaire civil.*)
- 183. Landbruksareal og husdyrholt 1925. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1925. Recensement représentatif.*)
- 184. Norges sparebanker 1924. (*Caisses d'épargne.*)
- 185. Private aktiebanker 1924. (*Banques privées par actions.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VIII. 15.

DEN NORSKE STATSKASSES FINANSER

I BUDGETTARENE 1913/14—1927/28.

(*Finances de l'État pour les exercices 1913/14—1927/28.*)

Utgitt av

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ.

OSLO.

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1927.

For årene 1878—1885, 1885—1890 og 1890—1895 se Norges Offisielle Statistikk, rekke III.

For årene 1895—1900, 1900—1905, 1905—1910, 1910—1915 og 1915—1920 se Norges Offisielle Statistikk, rekke IV, nr. 35, rekke V, nr. 64 og 174, rekke VI, nr. 139 og rekke VII, nr. 59 og 198.

Innholdsfortegnelse.

	Side
Innledning	1

T a b e l l e r :

1. Statens kontante utgifter og inntekter etter regnskapene 1913/14—1925/26 samt bevilget og foreslått budsjett 1926/27 og 1927/28	16
2. Statens kontante utgifter og inntekter i relative tall	42
3. Statsgjelden pr. 30 juni 1914—30 juni 1926	46

Table des matières.

	Pages
Introduction	1

T a b l e a u x :

1. Finances de l'État, recettes et dépenses (exercices 1913/14—1925/26) et bud- get voté et proposé pour les années 1926/27 et 1927/28	16
2. Finances de l'État, recettes et dépenses; chiffres relatifs	42
3. Dette publique au 30 juin 1914—30 juin 1926	46

Innledning.

I «Norges Statskasses Finanser» (Norges Off. Statistikk VII 198) og «Det 13. Nordiske Statistiske Møte 25—26 august 1924», utgitt av det Statistiske Centralbyrå, er der gjort rede for de prinsipper som har vært fulgt ved utarbeidelse av denne statistikk. Her skal man bare nevne enkelte av de viktigste punkter:

1. Utgifter og inntekter er opført med sine nettopbeløp. I overensstemmelse med den nye form for statsregnskapene er de inntektgivende virksomheter bare opført med sine overskudd eller underskudd. Disse overskudd eller underskudd faller imidlertid ikke sammen med de driftsresultater som anføres i regnskapene for Statsbanene, Telegraf- og Telefonvesenet og for enkelte andre statsvirksomheter, idet man har medregnet under driften utgifter til forskjellige anskaffelser, utbedringer m. v. (for Telegrafvesenet også anlegg), som i statsregnskapene har vært opført på det ordinære budgett men som i spesialregnskapene ikke har vært belastet driften. Prinsippet om nettopostering har Byrået også fulgt for skoler, sykehus, asyler o.s.v. i motsetning til den fremgangsmåte som er benyttet i statsregnskapet. Skattene er derimot opført brutto (uten fradrag av omkostninger ved utligning og innkrevning).
2. Finansstatistiken omfatter alle inntekter og utgifter, selv om disse ikke har vært opført på budgettregnskapet — således krigskonjunkturskatt, ekstraordinær formuesskatt, nøytralitetsutgifter, krisetap, støtteinnskudd i banker o.s.v. Det bør dog merkes at en del utgiftsposter som opføres på statskassens forskuddskonto heller ikke er tatt med i nærværende statistikk. Se nærmere herom side 4.

Statens garantiansvar er ikke tatt med.

Alle de viktigste statsfond er medregnet, også de som er holdt utenfor statsbudgettet og statsregnskapene, fondsrentene er opført under formuesinntekter (II a), utgiftene under vedkommende statsformål og avsetninger under kapitalutgifter (I).

De fond som ikke tas med på selve statsbudgettet, men som her er tilføiet, er både på bevilget og foreslått budgett opført med samme beløp som i sist avsluttede regnskap.

3. Der er i overensstemmelse med den nye budgett- og regnskapsordning skilt mellom drifts- og kapitalbudgett.
4. Inntekter og utgifter er gruppert etter sin finansielle art uten hensyn til hvilket departement de nu eller tidligere har sortert under.

Fordelingen av driftsutgiftene etter formål har støtt på mange vanskeligheter av regnskapsmessig art. I nødsfall har man måttet anvende skjønnsmessige beregninger. I budgettregnskapene har således utgiftene

- til regjeringskontorene hittil vært opført samlet. Fordelingen av utgiftene til brensel og andre kontorutgifter m. m. har man måttet beregne, da disse utgifter ikke har vært spesifisert for de enkelte kontorer (departementer). Det samme gjelder hvor et enkelt departement er fordelt på forskjellige formål, f. eks. Kirke- og Undervisningsdepartementets utgifter, som er fordelt på kirke, skole, videnskap, kunst m. v. — Hvor et enkelt arbeide har vært overført fra den ene administrasjonsgren til den annen i perioden 1914—1927/28 har man, forsåvidt det har vært mulig, ført utgiftene til vedkommende arbeider under samme gruppe, således at opgavene for de enkelte år kan sammenlignes. I den gruppering som blev foretatt i statistikken for ifjor er der foretatt nogen mindre vesentlige endringer.
5. Tabellene viser de kontante inn- og utbetalinger i overensstemmelse med det system som man fra terminen 1925/26 er gått over til for statsregnskapene.

I tabell 1 har man stillet opp alle utgifter og inntekter etter regnskapet for hvert av årene 1913/14—1925/26 samt bevilget budgett for 1926/27 og budgettforslag for 1927/28. Følgende oversikt viser totalsummene for hvert år.

1913/14	123,4	mill. kr.	1921/22	585,4	mill. kr.
1914/15	164,6	—»—	1922/23	550,3	—»—
1915/16	158,2	—»—	1923/24	477,8	—»—
1916/17	263,4	—»—	1924/25	486,2	—»—
1917/18	502,1	—»—	1925/26	451,5	—»—
1918/19	619,8	—»—	1926/27	397,2	—»—
1919/20	648,4	—»—	1927/28	366,7	—»—
1920/21	745,7	—»—			

Budgettene vokste forholdsvis langsomt i de tre første krigsår. Så sent som i 1916/17 var statens samlede kontante nettoutgifter ikke mer enn 263,4 mill. kr. mot 123,4 i 1913/14, altså en stigning i de nevnte 3 år til vel det dobbelte. Men i 1917/18 kommer utgiftene med en gang op i 502,1 mill. kr. — næsten det dobbelte av næst foregående års utgifter eller næsten det firedobbelte av utgiftene i 1913/14 — og fortsetter så å stige til de i 1920/21 når maksimum med 745,7 mill. kr. eller seks ganger så meget som i 1913/14. I 1925/26 var nettoutgiftene kommet ned igjen i 451,5 mill. kr. — 3,6 ganger så meget som i 1913/14.

På det bevilgede budgett 1926/27 og regjeringens budgettforslag for 1927/28 er de samlede nettoutgifter opført med henholdsvis 397,2 mill. kr. og 366,7 mill. kr. (når fond utenfor budgettet regnes med) og opgjort således som

forklart foran) eller henholdsvis 3,22 og 2,97 ganger så meget som regnskapet for 1913/14.

Budgettenes størrelse må selvagt ses i forbindelse med pengeverdien. Noen omregning etter pengeverdiens svingninger har man dog ikke funnet å burde foreta.

I statistikken for ifjor gjorde man en sammenstilling av budgettene med de antatte inntekter. Denne sammenstilling viste at budgettet 1924/25 utgjorde 17,8 pct. av den antatte inntekt. For de følgende budgetter 1925/26, 1926/27 og 1927/28 kan man ikke gjøre nogen tilsvarende beregning, da man ikke har sikre holdpunkter til bedømmelse av den antatte inntekts størrelse i 1926 og følgende år.

Regnskapsresultatene.

I statsregnskapene har der hittil vært beregnet hvor stort overskuddet eller underskuddet blir i forhold til bevilgningen på det ordinære budgett. Det ekstraordinære budgett, som hovedsakelig omfatter anleggsbudgettene, men dessuten andre inntekter og utgifter av ekstraordinær karakter, har alltid vært oppgjort med balanse. Der har vært opført som inntekt av statslå nemidler etc. et beløp svarende til det som har vært brukt således at eventuelle overskridelser ikke er regnet med i underskuddet. For 1925—26 har man imidlertid ikke opført mere av lå nemidler enn der er bevilget, således at altså overskridelsen på kapitalutgifter øker underskuddet. Disse overskudd eller underskudd har imidlertid ikke vært angitt som de endelige, idet dette først er fremkommet etter at der er tatt hensyn til stigning eller nedgang i overførte bevilgninger.

Byrået har i tabell 1 også angitt hvor stort underskuddet eller overskuddet blir i forhold til det bevilgede budgett. Man har betegnet det som budgettoverskudd eller budgetunderskudd. Beløpene er imidlertid, som man forstår, helt andre enn i statsregnskapet fordi man har regnet med alle de poster som ikke har vært oppført i budgettet. Man har ikke foretatt noget særskilt oppgjør hvor der er tatt hensyn til de overførte bevilgninger, likesom man heller ikke har tatt med utgifter hvorfor der ikke foreligger bevilgning, og som i statsregnskapet betegnes som «fort optatt».

I oversikten på side 6 ses i siste rubrikk resultatene for de enkelte år. Der er budgetunderskudd i alle år undtagen i 1915—16 og 1917—18. Til og med 1919—20 er der et underskudd på tilsammen 134.8 mill. kr. I årene derefter øker underskuddene voldsomt. I rekkefølge er underskuddene: 1920—21 232.8, 1921—22 138.2, 1922—23 173.3, 1923—24 101.6, 1924—25 37.0 og 1925—26 34.2 mill. kroner.

Når tallet for siste år er større enn beregnet i siste statsregnskap, kommer dette av at man har regnet med en del poster som ikke har vært tatt til utgift i statsregnskapet, men er avskrevet på statskassens beholdning.

Disse poster er tap på inndratt skillemynt 6.1 mill. kr., avsatt til materialefond for telegrafvesenet 2.6 mill. kr., dekning av forskudd i anledning av hjemsendelse av krigsfanger 0.4 mill. kr. (samt en del inntekts- og utgiftsposter vedkommende innskudd i banker m. v.) — i alt 9.1 mill. kr. Herfra går 3.1 mill. kr. innbetalt i krigskonjunkturskatt, som ikke er tatt med på budgett-regnskapet. Man får altså 6.0 mill. kr. i tillegg til det underskudd som er oppført på regnskapet — 28.2 mill. kr., eller som oppført ovenfor 34.2 mill. kr. I alt utgjør underskuddet i forhold til bevilgningen på statsbudgettet for hele tidsrummet fra og med 1914/15 til og med 1925/26 851 mill. kroner.

Disse overskudd eller underskudd er, som man forstår, ikke de egentlige overskudd eller underskudd, finansielt sett. Av den nye opstillingen av regnskapet, hvor der er sondret mellom driftsregnskap og kapitalregnskap, fremgår det imidlertid hvorledes selve driftsresultatet står sig. Et sammendrag av regnskapene ses av oversikten på side 6. Driftsoverskuddet eller driftsunderskuddet er her angitt for hvert år. Det fremgår herav at regnskapene for årene 1914/15 til 1920/21 dels gir overskudd, dels underskudd. Tilsammen er der for disse år et lite overskudd på 4 mill. kroner, idet underskuddene i årene 1914/15, 1917/18 og 1918/19 opveies av overskuddene i 1915/16, 1916/17 og 1919/20.

I de følgende år har man imidlertid voldsomme driftsunderskudd, nemlig 205 mill. kroner i 1920/21, 68.7 mill. kroner i 1921/22, 148.7 mill. kroner i 1922/23, 85 mill. kroner i 1923/24, 19.1 mill. kroner i 1924/25 og 2.3 mill. kroner i 1925/26. Der er således en stadig bedring i de siste år, og man nærmer seg det punkt hvor driftsutgiftene dekkes av driftsinntektene. Tilsammen får man for hele tidsrummet fra 1914/15—1925/26 et driftsunderskudd på 523.8 mill. kroner.

Man må understreke at de driftsresultater som man her har fremstillet på ingen måte er de endelige. De angir ikke den forandring i statskassens formuessstilling som har funnet sted, og det er jo det man egentlig vil ha frem. Man har således ikke regnet med enkelte forskudd av statskassen, som antagelig vil bevirke tap, utenat disse f. t. kan fikseres. Det gjelder bl. a. 19 mill. kroner til kullkompaniene på Spitsbergen og en del andre forskudd. Man nevner også forskuddet til fondet for den ekstraordinære formuesskatt på 19 mill. kroner, som har måttet tilskytes av beholdningen fordi den ekstraordinære formuesskatt ikke har bragt inn det beløp som utgiftene til kriselånet har krevet. På den annen side må man regne med at man får noget tilbake av de støtteinnskudd til banker som her er belastet driften. Det viktigste er imidlertid at man ikke har nogen post for amortisasjon av statens anlegg m. v. Sålenge man ikke har det, kan man ikke komme til noget endelig driftsresultat. Dette gjelder under ordinære forhold og ennu mere nu. Forholdet er jo det at der i denne periode er bygget anlegg som nu under den høiere pengeverdi er betydelig verdiforringet. Man vil dog tilføie at en betydelig del av de lån som er brukt er optatt i utlandet

i fremmed valuta. Disse lån er delvis inndratt i den tid da valutakursene stod høit over pari, og de er gått inn i regnskapene med de inndratte beløp. Med kronestigningen er imidlertid kronebeløpet for disse lån sunket automatisk, og dette må der selvsagt tas hensyn til når man skal vurdere tapet.

Man kan således, som man forstår, ikke foreta et endelig opgjør for tiden, men det er klart at tapet i denne periode i virkeligheten er større enn det nevnte underskudd på 523.8 mill. kroner.

Efter således å ha gjort rede for driftsresultatet skal man kort peke på hvorledes de viktigste utgifts- og inntektsposter har beveget sig i dette tidsrum.

Nærmere detaljer om de enkelte poster ser man i tabell 1, hvor utgiftene og inntektene er spesifisert.

I tabell 2 har man utregnet relative tall for de viktigste poster for 1913/14 og for de siste år. Man har i denne tabell en beregning over de viktigste poster i promille av totalbalansen og en beregning som viser stigningen siden 1913/14, idet beløpene for dette år er satt = 100. Når man sammenligner med 1913/14, gir dette ikke uttrykk for den opfatning at dette er et normalt budgettår. Man kan således ikke trekke den slutning at når en bestemt statsutgift utgjorde en viss promille av budgettet i 1913/14, så er dette et mål for hvad den burde utgjøre nu. Samfundets utvikling fører nemlig med sig at staten påtar sig nye oppgaver, og at oppgaver som tidligere var viktige trer i bakgrunnen.

Det kan falle naturlig å dele perioden i to avsnitt: tiden fra 1913/14 til og med 1919/20 og tiden fra 1920/21 — en deling som faller sammen med konjunkturutviklingen i verden med oppgang til 1920 og derefter krise med dårlige tider. Det er klart at denne bevegelse er av avgjørende betydning også for de offentlige finanser. Det er nok å peke på de nevnte resultater av statsvirksomheten i disse år. I de gode tider frem til 1919/20 er der omtrent balanse for driftsregnskapets vedkommende; men i den følgende nedgangstid får man voldsomme driftsunderskudd.

Det er de utgifter som er samlet under posten «andre utgifter» i tabellene som særlig bevirker stigningen i statens driftsutgifter i den første periode. Hertil kommer utgiftene til neutralitetsvernet under krigsårene. Også de øvrige utgifter stiger betydelig, men ikke i de første år av perioden. Det må dog bemerkes at dyrtidstillegget til statens tjenestemenn ikke er fordelt på de forskjellige formål, men samlet i en post under «andre utgifter». Disse utgifter vedkommer selvsagt de forskjellige formål, og en fordeling vilde bevirke en sterkere stigning av disse utgifter.

De nevnte «andre utgifter» som særlig bidrog til å heve budgettet i denne tid er utgifter til en rekke dyrtids- og kriseforanstaltninger. Det er forskjellige tilskudd til mel, til sild og fisk, bidrag til kommuner, bidrag til fremme av jordbruksproduksjonen og til støtte av fiskeribedriften m. v. Dessuten er der, som det ses, opført store beløp som tap på forskjellige krise- og dyrtidsforanstaltninger. Allerede i 1916/17 har man de første uttellinger på disse konti, men bare et mindre beløp. I 1917/18 er der en voldsom stigning. I dette

Tabell A. Oversikt over statens inntekter og utgifter 1913/14—1925/26.

	Inntekter.			Utgifter.			Drifts-underskudd \div , overskudd +.	Budgett-underskudd ² \div , overskudd +.
	Drifts-inntekter.	Kapital-inntekter.	Til-sammen.	Drifts-utgifter.	Kapital-utgifter.	Til-sammen.		
	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
1913—14	102 242	21 188	123 430	98 061	25 369	123 430	+ 4 181	\div 10 985
1914—15	112 114	52 522	164 636	132 721	31 915	164 636	\div 20 607	\div 37 685
1915—16	144 175	14 027	158 202	134 069	¹ 24 133	¹ 158 202	+ 10 106	+ 88
1916—17	242 717	20 710	263 427	198 337	¹ 65 090	¹ 263 427	+ 44 380	+ 29 701
1917—18	442 596	59 538	502 134	456 858	45 276	502 134	\div 14 262	\div 34 159
1918—19	488 236	131 082	619 318	531 314	88 004	619 318	\div 43 078	\div 62 056
1919—20	562 190	86 211	648 401	533 644	114 757	648 401	+ 28 546	\div 30 035
1920—21	448 462	297 279	745 741	653 450	92 291	745 741	\div 204 988	\div 232 769
1921—22	371 716	213 722	585 438	440 389	145 056	585 438	\div 68 666	\div 138 202
1922—23	317 288	233 017	550 305	466 023	84 282	550 305	\div 148 735	\div 173 322
1923—24	313 431	164 339	477 770	398 480	79 290	477 770	\div 85 049	\div 101 579
1924—25	378 108	108 131	486 239	397 215	89 024	486 239	\div 19 107	\div 37 019
1925—26	371 323	80 157	451 480	373 671	77 809	451 480	\div 2 348	\div 34 215
1914/15—1925/26 . .	4 192 356	1 460 735	5 653 091	4 716 164	936 927	5 653 091	\div 523 808	\div 851 252

¹ I 1915/16 og 1916/17 er der et budgettoverskudd (okning av beholdning) på henholdsvis kr. 88 000 og kr. 29 701 000, som er medregnet her (se tabell 1, side 34).

² Se beregningen av budgettunderskuddet side 4.

år stiger statens driftsutgifter i alt med 258,6 mill. kr. Herav faller 41 mill. kr. på forsvarsvesenet (neutralitetsvernet) og 150 mill. kr. på kris- og dyrtidsforanstaltninger. I 1918/19 stiger disse utgifter yderligere, men i 1919/20 er der brukt mindre til dyrtidsforanstaltninger, mens krisetapene viser stigende beløp. Beløpene ses av følgende oversikt, hvor man også har tatt med årene 1920/21 og 1921/22.

	Tap på kriseforan- staltninger.	Dyrtids- foranstalt- ninger.
	1 000 kr.	1 000 kr.
1916/17	5 960	9 598
1917/18	58 797	106 425
1918/19	56 952	139 528
1919/20	83 299	65 279
1920/21	101 775	37 032
1921/22	3 043	7 349

Som nevnt har også utgiftene til statens ordinære driftsformål steget betydelig i perioden — særlig i 1919/20. Stor opgang viser utgiftene til skolevesenet, til sociale formål (særlig tilskudd til arbeidsledighetskasser), til handel etc. (særlig tilskudd til den private dampskibsfart). Den eneste post som viser nedgang i de siste år av perioden er utgiftene til forsvaret som følge av neutralitetsvernets ophør.

Statens samlede driftsutgifter har således steget overordentlig sterkt i denne periode; men inntektene har strukket til således at man som nevnt har omrent balanse på driftsregnskapet når perioden ses under ett. De ordinære skatter har imidlertid ikke gitt nok. Følgende oversikt viser de innbetalte skatteinntekter i disse år :

	Ordinær inntekts- og formuesskatt.	Ekstra- ordinær forsvare- sskatt.	Krigs- konjunk- turskatt.	Tils. inntekts- og formuesskatt.	Forbruks- skatter.	Andre skatter og avgifter.
	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
1913/14	12 759	-	-	12 759	65 225	10 212
1914/15	15 830	-	-	15 830	66 692	10 470
1915/16	18 316	15 258	-	33 574	72 667	17 504
1916/17	50 336	486	57 971	108 793	84 447	28 527
1917/18	107 047	178	175 600	282 825	67 007	69 780
1918/19	142 871	42	183 550	326 463	84 543	56 220
1919/20	154 854	71	185 296	340 221	151 013	51 893

Den ordinære inntekts- og formuesskatt stiger sterkt fra 1916/17; men ved siden herav får man fra dette år krigskonjunkturskatten. Forbruksskattene

viser bare en mindre oppgang, når man undtar 1919/20, da den store vareimport medførte en betydelig økning i tollen. De øvrige skatter og avgifter viser også betydelig stigning, vesentlig som følge av innførelsen av tonnasjeavgiften fra 1917/18.

De øvrige inntekter har ikke bidratt meget til økning av inntekten. Statens forretningsdrift¹ gir dog, sett under ett, øket utbytte i de første år, således 4.9 mill. kroner i 1914/15, 7.8 mill. kroner i 1915/16 og 7 mill. kroner i 1916/17. I 1917/18 synker imidlertid overskuddet sterkt, og i 1918/19 og i 1919/20 er der underskudd. Den største statsvirksomhet, Statsbanene, gir for øvrig underskudd hvert år, når undtas i 1914/15, som viser et lite overskudd. Det er særlig telegrafvesenet som skaffer inntekter i de første år. Man gjør opmerksom på at bedriftene ikke er belastet for renter eller amortisasjon.

Man har her behandlet driftsregnskapet.

For bedømmelsen av statens finanser er det nødvendig også å undersøke kapitalregnskapet. De lån og det forbruk av formue (fonds etc.) som er oppført som kapitalinntekter, og som ikke går til å dekke driftsunderskudd, motsvares av kapitalutgiftene — vesentlig anlegg og avdrag på statsgjelden. Forholdet er imidlertid at anleggene hittil ikke har kunnet forrente og amortisere kapitalen, og de representerer derfor en ny belastning for statskassen.

Man ser her selv sagt bort fra den indirekte nytte.

I den første periode som omtales her er der i de første år bare en mindre vekst i uttellingen til kapitalanlegg. Følgende oversikt viser utviklingen for de viktigste anlegg :

	Jernbane-anlegg.	Telegraf- og telefon-anlegg.	Kraft- og regulerings-anlegg.
	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
1913/14	11 139	2 901	711
1914/15	14 082	1 162	1 075
1915/16	12 325	171	1 539
1916/17	16 453	2 608	3 436
1917/18	19 509	2 562	4 754
1918/19	29 879	5 395	26 416
1919/20	50 425	10 332	15 940

Gjennem denne første periode frem til 1919/20 har således statskassen balansert sitt driftsregnskap.

Den gjeld som er stiftet i denne tid er anvendt til kapitalformål; men som nevnt forrenter ikke anleggene den nedlagte kapital.

Fra 1920/21 kommer omslaget, idet der oppstår svære underskudd på driftsregnskapet. Man må nu låne ikke bare til kapitalformål, men også til direkte konsumsjonsformål.

¹ Se side 1, punkt 1.

Virkningen av den almindelige konjunkturnedgang viser sig straks for statens inntekter, som faller sterkt. Utgiftene fortsetter imidlertid å stige i 1920/21, og man får et voldsomt driftsunderskudd. Budgettet for dette år var jo forberedt før omslaget i konjunkturene blev direkte merkbart hos oss. Der er i dette år stigning på alle poster. Det er bare forsvarsutgiftene som synker litt. Dyrtidstillegget til statens tjenestemenn når sitt maksimum, og fremdeles har man betydelige utteller til dyrtids- og kriseforanstaltninger. Tap på kriseforanstaltninger er i dette år opført med 102 mill. kr.

Først regnskapet for 1921/22 viser nedgang i utgiftene. Nedgangen er overordentlig stor og skyldes hovedsakelig at utgiftene til dyrtids- og kriseforanstaltninger reduseres meget sterkt. En rekke av de øvrige utgifter vedkommende statens ordinære drift går ikke ned. Der er tvertimot stigning. I virkeligheten er der imidlertid nedgang også her, idet dyrtidstillegget til statens tjenestemenn er redusert meget sterkt, og denne post vedkommer egentlig de forskjellige formål, men er her samlet under «andre utgifter». Nedgangen motvirkes dog delvis av de nye utgifter som de vanskelige tider bringer statskassen. Man får utbetalinger til nødsarbeide og til støtte av banker.

Statens hjelp påkalles i ennu sterkere grad i de vanskelige tider som følger. Uttellingene til nødsarbeide økes, og betydelige beløp anvendes til støtte av nødlidende banker. Det viser sig også at det er vanskelig å få utgiftene til de ordinære formål ned. I 1922/23 er der tvertimot stigning for flere poster, således til landbruket, til skolevesenet og til helsepleie. I 1923/24, 1924/25 og 1925/26 går mange utgifter meget ned eller holder sig omrent på samme nivå; men der er en post som viser stor stigning i denne tid, nemlig rentene av statens gjeld. Resultatet av dette er at de samlede driftsutgifter stiger i 1922/23; men i 1923/24, 1924/25 og 1925/26 får man nedgang vesentlig på grunn av at de nevnte utgifter til nødsarbeide og til støtte av banker synker.

Den nedgang som statens driftsutgifter kan opvise i denne periode har som nevnt ikke vært tilstrekkelig til å opnå balanse i regnskapet. Inntektene er gått sterkere ned.

	Ordinær inntekts- og for- mues- skatt.	Ekstra- ordinær formues- skatt.	Krigs- kon- junktur- skatt.	Tils. inntekts- og for- mues- skatt. ¹	For- bruks- skatter.	Andre skatter og av- gifter.
	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
1920/21	184 733	-	173 656	358 439	96 190	30 227
1921/22	241 829	16 453	21 827	280 189	92 805	23 640
1922/23	120 876	18 472	9 313	148 665	134 969	24 720
1923/24	102 822	15 339	5 497	123 672	146 960	23 813
1924/25	100 654	18 189	3 853	122 707	185 951	28 208
1925/26	107 430	16 084	3 118	126 632	181 932	22 358

¹ Heri også innbefattet mindre beløp for ekstraordinær forsvarsskatt.

Inntekts- og formuesskatten svikter i overordentlig sterk grad, og for å skaffe økede inntekter forhøies forbruksskattene, som stiger med betydelige beløp. Tollsatsene heves ved midlertidige tillegg, likesom man får nye indirekte skatter (chokoladeavgift, bevertningskatt og skatt på kullsreholdige drikkevarer).

Ved sideu av fallet i skatteinntektene har man de dårlige resultater av statens forretningsdrift.¹ I 1920/21 har man et underskudd på hele 67 mill. kroner. Det er vesentlig Statsbanene som bidrar hertil. I 1923/24 får man et lite overskudd for alle virksomheter under ett, som økes til 14.3 mill. kroner i 1924/25 og 15.8 mill. kroner i 1925/26.

Resultatet av statsvirksomheten i denne periode er som nevnt svære underskudd på driftsregnskapet, men i 1925/26 er man nær balanse, således som regnskapet er opstillet her.

Imidlertid må man som påpekt foran ved bedømmelsen av statens finanser ta hensyn til kapitalregnskapet. De viktigste kapitalanlegg krever følgende beløp i denne tid :

	Jernbane-anlegg.	Telegraf- og telefon-anlegg.	Kraft- og regulerings-anlegg.
	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
1920/21	41 134	16 071	12 991
1921/22	48 152	10 962	23 586
1922/23	40 210	7 533	11 123
1923/24	36 113	9 085	11 018
1924/25	31 182	11 617	9 902
1925/26	20 889	5 399	10 872

I de første år blev der nedlagt store beløp, men utgiftene er gått betydelig ned i de siste år.

Som man forstår har staten i denne tid måttet øke sin gjeld i hei grad. Først har man det voldsomme driftsunderskudd som har måttet dekkes, og dertil kapitalutgiftene, hvor jernbaneanleggene representerer den største post — anlegg som hittil ikke har forrentet anleggskapitalen. Statsbanene og andre statsvirksomheter har tvertimot i enkelte år bidratt sterkt til driftsunderskuddet.

Statens gjeld.

Tabell 3 viser de enkelte statslån gruppert i lån optatt innenlands og lån optatt utenlands.

Pr. 30 juni 1914 og 1926 var statsgjelden henholdsvis 357.3 og 1 610.6 mill. kr. beregnet etter pari kurs for utenlandske lån eller henholdsvis 144.6 og 580.9 kr. pr. innbygger, 85.21 og 161.9 kr. pr. 1 000 kr. formue samt 38.45 kr. og 58.0 kr. pr. 100 kr. antatt inntekt ifølge skatteligningen. I 1926 utgjorde

¹ Se side 1, punkt 1.

altså statsgjelden omtrent fem ganger så meget som i 1914, i forhold til folke-mengden omtrent fire ganger og i forhold til lignet formue eller inntekt omtrent to ganger så meget som i 1914.

Fordelt på faste og midlertidige lån får man følgende sammenstilling :

	Faste statslån.			Midler-tidige statslån.	Samlet stats-gjeld.
	Optatt innen-lands.	Optatt uten-lands.	Faste lån i alt.		
Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
30 juni 1914	15.9	336.4	352.3	5.0	357.3
1915	62.2	332.0	394.2	27.1	421.3
— 1916	60.7	346.0	406.7	16.2	422.9
— 1917	103.6	341.3	444.9	10.6	455.5
— 1918	159.8	336.3	496.1	240.5	736.6
— 1919	256.0	331.9	587.9	420.1	1 008.0
— 1920	405.2	327.9	733.1	396.5	1 129.6
— 1921	445.9	398.3	844.2	346.3	1 190.5
— 1922	669.5	466.8	1 136.3	145.7	1 282.0
— 1923	719.9	511.0	1 230.9	163.1	1 394.0
— 1924	769.7	581.0	1 350.7	199.2	1 549.9
— 1925	708.1	716.4	1 424.5	307.1	1 731.6
— 1926	711.0	743.3	1 454.3	156.3	1 610.6

I 1914 var praktisk talt hele den faste gjeld optatt utenlands. Fra 1915 av blev imidlertid forskjellige større og mindre lån optatt innenlands (se tabell 3), således at den faste innenlandske gjeld i de senere år har vært omtrent likeså stor som den utenlandske. Regner man løsgjelden med, er den innenlandske størst, pr. 30 juni 1926 896.8 mill. kr., og den utenlandske gjeld 713.8 mill. kr. I terminen 1925/26 er den faste utenlandske gjeld gått ned fra 811.6 til 711.0 mill. kr. Den faste innenlandske gjeld er derimot steget fra 708.1 mill. kr. til 743.3 mill. kr.

Størrelsen av den midlertidige gjeld varierer meget sterkt fra år til år. Pr. 30 juni 1925 var den forholdsvis meget stor, bl. a. fordi staten ikke hadde kunnet trekke hjem en vesentlig del av sitt siste utenlandslån. Av denne grunn har de midlertidige lån kunnet reduseres ganske sterkt i terminen — fra 307.1 mill. kr. pr. 30 juni 1925 til 156.3 mill. kr. pr. 30 juni 1926. Til avbetalning på gjelden er ifølge regnskapene anvendt 29.8 mill. kr. Skjønt der i terminen er optatt et nytt innenlands statslån på 55 mill. kr., er derfor den samlede statsgjeld i terminens løp gått ned fra 1 731.6 til 1 610.6 millioner kroner.

Når gjeldens størrelse skal bedømmes, må også rentefoten tas i betragtning. Den almindelige type av lån var før krigen $3\frac{1}{2}$ pct., nu er den $5\frac{1}{2}$ eller 6 pct. Man har ikke foretatt nogen beregning av den effektive rentefot for de forskjellige lån, men det er ialfall sikkert at den effektive rentefot er langt høyere nu enn før krigen. Det kan man også se av de renter som betales. I 1913/14, 1925/26 og 1926/27 er disse henholdsvis 12.4 mill. kr., 92.2 mill. kr.¹ og 88.4 mill. kr.¹. For inneværende termin (1926/27) er altså rentene oppført med 7.1 ganger så meget, skjønt de lån som skal forrentes bare utgjør 4.4 ganger så meget som i 1913/14. Rentefoten har imidlertid gått litt ned det siste år. For det nye statslån av 1926 er rentefoten $5\frac{1}{2}$ pct., mens rentefoten for de to foregående års lån er 6 eller $6\frac{1}{2}$ pct. Pr. 1 oktober 1926 var 77.5 mill. kr. av kriselånet konvertert i et innenlandsk lån til $5\frac{1}{2}$ pct. Resten — 69.8 mill. kr. — vil i den nærmeste fremtid bli konvertert i et nytt lån, antagelig til 5 pct.

Foruten den egentlige statsgjeld bør nevnes at der i Statens Pensjonskasse er et beregnet underskudd på 200—300 mill. kr., som påhviler staten som en fremtidig forpliktelse i likhet med den egentlige statsgjeld.

Angående spørsmålet om statsgjeldens anvendelse bemerkes :

Man kan undersøke direkte hvad lånemidlene er brukt til; men det vil være vanskelig å få angitt det endelige formål. Efter den nye regnskapsordning bevilges der heller ikke lenger til bestemte anlegg o. lign., men til kapitalformål i sin almindelighet. Byrået har derfor ikke foretatt en sådan gjennomgåelse.

Da man har utarbeidet kapitalregnskap for hvert år siden 1914 i overensstemmelse med den nye opstilling av statsregnskapet, finner man det riktigst å gi et sammendrag av kapitalregnskapet for hele tidsrummet 1 juli 1914 til 30 juni 1926.

Resultatet ses av oversikten på side 13.

For tiden før 1914 kan man ikke opstille noget kapitalregnskap. I bilag til Statens regnskapskomités innstilling er der imidlertid gitt en opgave over lånenes anvendelse for tiden før 1914.

Av lånemidler inngår der, som man ser i regnskapet, 1 345 490 000 kr.

Statsgjelden er i hele tidsrummet fra 1 juli 1914 til 30 juni 1926 øket fra 357 395 000 kr. til 1 610 568 000 kr. eller med 1 253 173 000 kr. Denne stigning er således mindre enn de anvendte lånemidler; men dette kommer av at statsgjelden er oppjort etter pari kurs, mens regnskapene over pengeanvendelsen angir de kronebeløp som faktisk er inndratt. Der har vært inndratt et betydelig større beløp enn beregnet etter pari kurs som følge av at mange lån blev trukket hjem da kronen stod langt under pari. Alt i alt er der i virkeligheten inndratt et beløp som betydelig overstiger det beløp for lånemidler som er oppført i kapitalregnskapet. Der innestod imidlertid pr. 30 juni 1926 på statskassens balanse be-

¹ Kurstab ikke medregnet.

1 juli 1914—30 juni 1926.

Kapitalutgifter.	Kr.	Kapitalinntekter.	Kr.
Jernbaneanlegg . . .	360 353 000	Avdrag på uteslående fordringer	2 371 000
Telegraf- og telefonan- anlegg ¹	82 897 000	Inndratt av fondskapi- taler	1 103 000
Kraft- og regulerings- anlegg	132 652 000	Bruk av avsetninger ² . .	43 608 000
Posthus i Oslo og Bergen	12 055 000	Salg av eiendommer . .	5 113 000
Innkjøp av eiendommer	14 305 000	Lånemidler	1 345 490 000
Innkjøp av aktier i A/S Grong Gruber . . .	10 457 000	Av statskassens behold- ning ³	33 261 000
Avsatt til fond . . .	92 009 000		
Andre avsetninger . .	30 914 000		
Andre utgifter . . .	1 751 000		
Avdrag på statsgjelden	117 320 000		
Utlån til kommunale elektrisitetsverk . .	52 425 000		
Dekning av driftsunder- skudd	523 808 000		
	Sum 1 430 946 000		Sum 1 430 946 000

¹ Telegrafvesenets regnskap viser betydelig større beløp, bl. a. fordi en del anleggsutgifter er oppført på driftsregnskapet, likesom der er anvendt betydelige beløp på forskudd, og disse er ikke medregnet her.

² Heri medregnet 9 956 000 kr. av «Kullfondet» og 1 000 000 kr. av marinens kullførrådskonto.

³ Denne er gått ned fra 50 233 000 kr. pr. 1 juli 1914 til 16 972 000 kr. pr. 30 juni 1926.

tydelige beløp, nemlig i alt 216 504 000 kr., hvorav 202 702 000 kr. representerte midlertidige veksel- og kontolån, 191 000 kr. kommunenes elektrisitetsslån og 13 531 000 kr lånet i Amerika av 1925. Denne gjeld har sin motpost i statskassens inneslående i banker, diverse forskudd, i restanser etc., således som det fremgår av balansen pr. 30 juni 1926 (se næste side).

På disse poster vil der delvis opstå tap som må dekkes av statslåne-
midler.

B a l a n s e .

Norges Bank . . . kr.	8 091 155,45	Deposita og fonds . kr.	279 546 205,44
Finansdepartementets utenlandske kom- misjonærer . . . »	20 490 066,53	Herav lånemidler kr.	216 504 000
Innenlandske banker »	137 403,48	Statskassens be- holdning . . . »	16 972 051,76
Verdipapirer . . . »	14 231 356,78		
Oppbørselsbetjenter m. fl. . . . »	47 085 666,82		
Beholdning av skille- mynt »	10 099 459,54		
	kr. 100 135 108,60		
Forskudd til amorti- sasjon (restanser) »	57 764 624,11		
Andre forskudd . . . »	138 618 524,49		
	kr. 296 518 257,20		kr. 296 518 257,20

Det bemerkes til slutning at Stortingets budgettkomité blev tilstillet et foreløpig avtrykk av statistikken, hvorav der er tatt utdrag i Budgettinnstilling I (side 32, 40, og 46). De endelige tall er litt forandret.

D e t S t a t i s t i s k e C e n t r a l b y r å,

Oslo 7 februar 1927.

Gunnar Jahn.

A. Skoien.

T a b e l l e r.

Tabell I. Statens kontante¹ utgifter og inntekter etter henholdsvis for

Utgifter.	1913/14.	1914/15.	1915/16.	1916/17.	1917/18.
	1 000 kr.				
A. Driftsutgifter.²					
I. Statens politiske organer.					
a. Det kongelige hus	746	745	750	747	786
H. M. Kongens appanasje	700	700	700	700	700
H. K. H. Kronprinsens appanasje	-	-	-	-	-
Slottet	46	45	50	47	86
b. Regjeringen og Statssekretariatet	556	451	478	625	792
Statsrådet	124	124	124	148	181
Trykning av kgl. proposisjoner	134	119	139	213	273
Kongelige og parlamentariske kommisjoner	252	171	171	206	258
Statssekretariatet	26	26	27	31	38
Utgifter vedkommende regjeringens retssaker	20	11	17	27	42
Nordisk Administrative forbund	-	-	-	-	-
c. Stortinget og Statsrevisjonen	1 126	1 107	1 276	1 401	2 142
Stortinget	819	766	917	985	1 606
Statsrevisjonen	307	341	359	416	536
Kap. I i alt	2 428	2 303	2 504	2 773	3 720
II. Utenriksvesenet.					
a. Centraladministrasjonen	125	162	229	245	352
b. Utenriksrepresentasjonen	934	977	1 112	1 222	1 759
c. Andre utenriksformål	217	428	361	163	214
Bidrag til Folkenes Forbund	-	-	-	-	-
Reinbeitesaken	130	329	298	73	121
Norges Oppløsningskontor for Næringsveiene	66	55	53	40	58
Andre utgifter	21	44	10	50	35
Kap. II i alt	1 276	1 567	1 702	1 630	2 325
III. Forsvarsvesenet.					
a. Hæren ³	16 113	17 490	20 180	21 685	31 308
Arméstyrelsen	80	93	99	111	141
Hærens faste personell	5 525	6 124	6 334	6 569	8 679
— skoler og kurser	949	820	906	1 012	1 244
— øvelser	1 046	1 181	1 412	1 699	1 865
— forpleining og utrustning	4 094	3 947	4 741	5 449	8 519
— hestevesen	1 634	1 676	2 003	2 471	2 694
Linjens bevebning og materiell	1 390	1 836	2 800	2 023	4 840
Vedlikehold av garnisonssteder, befestninger og ekserserplasser	583	513	582	730	931
Godtgjørelse til innkalte vernepliktiges familier	119	152	182	232	680
Reise- og transportutgifter	516	525	617	863	1 128
Innkjøp av gardekaserner	-	-	-	-	-
Bebyggelse av Gardermoen	-	300	-	-	-
Ekstraordinært	-	-	-	-	-
Evakuering av N. Akershus m. v.	-	-	-	-	-
Andre utgifter	177	323	504	526	589

¹ Se side 2. ² Se side 1. ³ Norges Geografiske Opmåling er henført til kap. VII i lysningskontoret for Næringsveiene innlemmet i Utenriksdepartementet og utgiftene tatt med

regnskapene 1913/14—1925/26 samt bevilget og foreslått budgett
1926/27 og 1927/28.

1918/19.	1919/20.	1920/21.	1921/22.	1922/23.	1923/24.	1924/25.	1925/26.	Bevilget budgett 1926/27.	Budgett- forslag 1927/28.
1 000 kr.	1 000 kr.								
779	799	800	894	909	817	839	865	858	865
700	700	700	700	700	700	700	700	700	700
79	99	100	194	209	117	139	115	108	115
1 060	2 032	1 990	1 585	1 243	1 073	794	652	610	546
183	180	225	233	226	216	212	211	211	211
305	443	395	335	238	208	179	150	150	130
466	1 305	1 196	853	640	524	242	139	153	109
42	42	59	58	55	52	52	39	34	34
64	62	96	100	78	68	106	110	59	59
-	-	19	6	6	5	3	3	3	3
2 445	2 703	3 338	3 897	3 027	3 674	3 163	2 908	2 666	2 978
1 901	2 076	2 448	2 975	2 119	2 728	2 224	2 037	1 834	2 165
544	627	890	922	908	946	939	871	832	813
4 284	5 534	6 128	6 376	5 179	5 564	4 796	4 425	4 134	4 389
442	473	626	702	734	678	635	653	671	675
2 440	2 467	3 950	3 964	3 987	4 349	3 810	3 011	2 942	2 572
209	151	337	1 013	932	661	597	552	294	245
-	-	135	859	456	340	390	390	250	190
104	14	-	-	-	-	-	-	-	-
66	92	126	425	324	237	130	85	5	5
39	45	76	129	152	84	77	77	44	55
3 091	3 091	4 913	5 679	5 653	5 688	5 042	4 216	3 907	3 492
36 874	35 948	44 358	43 195	37 718	34 874	34 795	35 685	31 291	30 612
185	240	316	330	311	305	299	281	287	277
10 136	10 570	12 310	12 603	12 403	12 324	12 372	12 146	12 074	12 020
1 438	1 554	2 042	1 983	1 930	1 796	1 829	1 845	1 880	1 758
708	1 921	2 670	2 223	2 396	1 747	1 745	1 568	1 268	1 259
7 558	8 830	9 717	8 519	8 081	7 946	7 504	7 344	6 303	5 467
2 903	2 734	3 502	3 051	2 546	2 463	2 433	2 122	1 844	1 638
10 050	6 154	8 503	8 897	5 310	4 406	4 566	3 702	4 519	4 784
2 047	1 720	1 545	1 654	1 259	1 256	1 331	1 392	1 365	1 389
256	283	625	577	697	305	267	202	120	90
848	1 185	1 984	1 449	1 578	948	1 017	900	743	645
-	-	355	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2 215	588	95	657	-	-	-
-	-	-	÷ 1 194	÷ 300	633	363	592	-	-
745	748	789	888	919	650	322	3 591	888	1 285

* Regnskapet ikke inntommet, mindreutgiften overført til næste termin. ⁵ Fra 1/7 1926 er Op-
under bevilgningen til dette departement.

Tabell I (forts.). Statens kontante utgifter og inntekter etter henholdsvis for

Utgifter (forts.).	1913/14.	1914/15.	1915/16.	1916/17.	1917/18.
A. Driftsutgifter (forts.).	1 000 kr.				
III. Forsvarsvesenet (forts.).					
b. Marinen ¹	7 505	7 053	7 692	9 779	17 479
Marinestyrelsen	66	72	70	75	93
Marinen faste personell	2 224	2 488	2 620	2 972	3 782
— skoler	280	271	320	396	457
— tokter og øvelser	1 000	1 139	1 230	1 353	1 560
— materiell og forråd	3 365	1 777	2 808	4 225	10 630
— stasjoner	385	444	429	492	634
— fond	5	4	5	11	5
Til dekning av flåtebevilingning					
1912		679	-	-	-
Andre utgifter	180	179	210	255	318
c. Tilskudd til skyttersaken civil luftfart m. v.	315	330	323	303	491
d. Til dekning av ekstraordinære forsvarsforanstaltninger . . .	3 557	14 631	9 970	20 462	29 570
e. Nøytralitetsutgifter	-	21 829	27 197	41 343	55 814
f. Dekning av forskudd vedk. hjemsendelse av krigsfanger . . .	-	-	-	-	-
Kap. III i alt	27 490	61 333	65 362	93 572	134 662
IV Rettss-, politi- og fengselsvesen.					
a. Centraladministrasjonen ²	166	150	158	181	255
b. Rettssvesenet	3 033	3 002	3 070	3 440	3 651
Høiesterett	188	186	188	194	253
Regjeringsadvokatembedene	8	9	8	9	14
Lagrettene	72	73	75	76	90
Overrettene	77	78	83	90	127
Byrettene	215	217	217	244	362
Sorenskriverembedene	674	703	708	836	1 126
Byfogedembedene	207	220	224	265	345
Påtalemøyndighetene	94	95	98	107	134
Undersøkelses- og domsutgifter . .	1 270	1 238	1 226	1 273	645
Forskjellige embedsmenn	228	102	167	186	199
Ekstraordinær kontorhjelp	-	10	50	24	31
Andre utgifter	-	71	26	136	325
c. Politivesen ³	397	412	427	468	677
d. Fengsels- og tvangsarbeidsvesenet	1 109	1 426	1 163	1 313	1 971
Landsfengslene for menn	294	276	304	364	536
Krets- og hjelpefengsler	346	364	420	508	803
Fengslene og arbeidshuset for kvinner	99	96	96	96	178
Opstad tvangsarbeidshus	202	523	260	220	265
Kriminalasylet	27	26	19	26	49
Nybygging	-	-	-	-	-
Andre utgifter	141	141	64	99	140
Kap. IV i alt	4 705	4 990	4 818	5 402	6 554

¹ Fyr- og merkevesenet, rednings- og losvesenet er henført til kap. XII d, den tekniske kontor er oppført under kap. V. ³ Utgifter ved statspolitiet er oppført under kap. VIII l.

regnskapene 1913/14—1925/26 samt bevilget og foreslått budgett
1926/27 og 1927/28.

1918/19.	1919/20.	1920/21.	1921/22.	1922/23.	1923/24.	1924/25.	1925/26.	Bevilget budgett 1926/27.	Budgett- forslag 1927/28.
1 000 kr.	1 000 kr.								
16 329	15 950	18 741	17 168	15 285	13 460	13 299	11 902	11 964	11 789
117	111	141	146	140	116	116	130	136	119
4 558	4 647	5 839	5 669	5 782	5 768	5 664	4 958	5 089	4 984
588	500	500	499	470	407	364	356	393	380
1 815	2 136	2 884	2 268	1 898	1 654	1 637	1 359	1 460	1 606
7 487	4 430	3 685	4 974	4 213	3 204	3 822	3 078	2 826	2 581
1 194	3 599	4 891	2 531	1 859	1 428	825	711	669	635
7	6	5	6	6	5	5	5	5	5
-	563	521	796	1 075	917	878	866	1 305	1 386
418	542	632	698	626	446	291	284	289	324
15 224	6 242	562	—	—	—	—	—	—	—
35 323	6 973	÷ 1 151	572	206	774	÷ 1	1	—	—
—	—	—	—	—	—	—	477	—	—
104 168	65 655	63 142	61 633	53 835	49 554	48 384	48 349	43 544	42 725
301	311	453	436	408	407	303	376	370	392
5 042	8 420	10 736	9 372	8 831	9 355	8 984	9 349	8 705	8 307
253	236	345	390	441	440	421	433	416	428
14	10	10	16	16	17	26	26	26	26
93	95	137	144	135	131	149	125	130	132
129	132	206	219	228	230	230	223	232	232
395	442	719	740	793	772	785	673	651	649
1 224	1 340	2 038	2 194	2 211	2 265	2 139	2 478	2 453	2 645
370	407	600	666	704	703	659	645	636	654
148	152	231	226	234	239	240	237	238	247
1 866	4 664	4 444	3 988	3 259	2 990	3 204	2 922	2 584	2 084
213	237	563	423	517	515	520	528	507	519
71	78	79	98	67	43	48	—	—	—
266	627	1 364	268	226	1 010	563	1 059	832	691
767	959	1 482	1 462	1 710	1 352	1 577	1 543	1 560	1 691
2 514	3 305	4 940	3 511	3 438	3 500	3 273	4 125	3 181	3 115
761	881	1 198	1 078	1 065	794	793	1 177	732	720
1 185	1 233	1 777	1 569	1 521	1 531	1 660	1 758	1 462	1 375
173	150	270	132	117	199	176	213	188	193
231	374	365	403	405	606	518	654	448	452
52	63	79	51	53	58	50	60	47	44
-	500	1 000	—	—	—	—	—	—	—
112	104	251	278	277	312	76	263	304	331
8 624	12 995	17 611	14 781	14 387	14 614	14 137	15 393	13 816	13 505

Tabell I (forts.) Statens kontante utgifter og inntekter etter henholdsvis for

Utgifter (forts.).	1913/14.	1914/15.	1915/16.	1916/17.	1917/18.
	1 000 kr.				
A. Driftsutgifter (forts.).					
V. Fylkesmannsembedene og Justisdepartementets kommunalkontor	314	316	330	384	515
Fylkesmannsembedene	292	295	308	362	482
Justisdepartementets kommunalkontor ¹	22	21	22	22	33
VI. Kirken	1 166	1 259	1 279	1 374	2 074
Centraladministrasjonen ²	105	139	146	140	167
Geistligheten	778	749	753	945	1 481
Kirker og prestegårder	283	371	380	289	426
VII. Skole, videnskap, kunst m. v. ³					
a. Centraladministrasjonen	83	98	102	104	126
b. Høiskoler	2 654	2 243	2 381	2 762	3 904
Universitetet	1 387	1 172	1 229	1 554	2 202
Norges Tekniske Høiskole	1 007	761	782	760	974
Norges Landbruks høiskole	218	270	303	419	665
Statens Tannlegeinstitutt	42	40	67	29	63
Lærerhøiskolen	-	-	-	-	-
Nybygging	-	-	-	-	-
c. Lavere fagskoler :					
1. Landbruks-, skog-, meieri- og havebruksskoler	546	718	634	741	821
Statens småbrukslærerskole . . .	-	146	60	94	99
Tilskudd til landbruks- (jordbruks-) og småbrukskoler . . .	444	463	475	518	526
Skogsksoler	35	32	25	40	64
Meieriskoler	27	32	32	34	39
Havebruksskoler	40	45	42	55	93
2. Sjømanns-, maskinist- og stuert-skoler	125	139	147	157	235
3. Tekniske skoler	442	439	437	564	499
4. Tilskudd til handelsskoler . . .	-	-	-	-	-
5. Industri og husflidsskoler . . .	115	126	111	124	214
6. Husmorskoler	53	18	90	66	131
Lærerinneskolen i husstell . . .	38	-	73	46	94
Husholdningsskoler	15	18	17	20	37
c. Lavere fagskoler i alt	1 281	1 440	1 419	1 652	1 900

¹ Se note 2 side 18. ² Kirkedepartementets utgifter vedkommende centraladministrasjonskoler som statskassen yder bidrag til er her tatt med undtagen de militære skoler, som er tatt settes i gang av statens bedrifter (jernbane, post, telegraf) og opføres på vedk. bedrifts budgett note. ³ Derav nybygging 250 000 kr. ⁴ Derav nybygging 110 000 kr. ⁵ Derav nybyg-

regnskapene 1913/14—1925/26 samt bevilget og foreslått budgett
1926/27 og 1927/28.

1918/19.	1919/20.	1920/21.	1921/22.	1922/23.	1923/24.	1924/25.	1925/26.	Bevilget budgett 1926/27.	Budgett- forslag 1927/28.
1 000 kr.	1 000 kr.								
554	595	896	949	860	838	806	782	761	876
516	555	888	893	808	788	759	734	716	828
38	40	58	56	52	50	47	48	45	48
2 394	2 793	3 485	5 227	5 804	6 175	4 389	4 765	4 854	4 229
205	230	357	323	302	329	291	280	270	277
1 618	1 745	1 906	3 070	3 169	3 263	3 074	2 728	2 883	2 843
571	818	1 222	1 834	2 333	2 583	1 024	1 757	1 701	1 109
153	171	266	239	223	243	214	218	209	217
4 504	7 544	10 400	5 116	6 301	5 643	5 863	5 614	5 637	5 407
2 688	2 795	3 339	2 579	3 262	3 146	3 138	3 082	3 165	3 038
876	1 238	1 564	1 511	1 759	1 399	1 587	1 442	1 420	1 361
852	1 431	870	919	1 075	922	958	913	868	828
88	80	113	107	109	94	106	105	112	112
-	-	-	-	96	82	74	72	72	68
-	2 000	4 514	-	-	-	-	-	-	-
1 604	1 999	2 359	2 736	2 677	2 367	2 051	1 946	2 018	1 879
158	277	287	108	146	104	114	142	122	116
997	1 350	1 547	1 672	2 033	1 522	1 474	1 305	1 391	1 335
308	168	217	490	315	361	197	166	160	127
39	58	53	71	59	68	65	90	115	102
102	146	255	395	124	312	201	243	230	199
320	488	548	682	616	514	411	438	508	521
773	1 038	4 1 437	1 657	1 735	1 658	1 094	926	1 007	929
-	6	56	134	151	121	58	32	38	2
157	336	5 449	450	536	474	365	396	360	371
144	1 084	1 190	997	1 170	933	1 212	906	999	938
113	6 902	7 749	277	150	146	408	232	234	203
31	182	441	720	1 020	787	804	674	765	735
2 998	4 951	6 039	6 656	6 885	6 067	5 191	4 644	4 930	4 640

sjonen er (til dels skjønnmessig) fordelt mellem kap. VI (kirke) og kap. VII (skole m. v.). ³ Alle med under forsvarsvesenet (kap. III). Det bemerkes også at utgiftene ved skoler og kurser som ikke er tatt med her. Pensjonsutgifter er opført under kap. XIV. Se dessuten foregående ging 750 000 kr. ⁷ Derav nybygging 500 000 kr.

Tabell I (forts.). Statens kontante utgifter og inntekter etter henholdsvis for

Utgifter (forts.).	1913/14.	1914/15	1915/16.	1916/17.	1917/18.
	1 000 kr.				
A. Driftsutgifter (forts.).					
VII. Skole, videnskap, kunst m. v. (forts.).					
d. Høiere almenskoler	1 026	1 117	1 186	1 286	2 206
Statens høiere almenskoler	393	393	378	353	1 086
Tilskudd til komm. høiere almenskoler	633	557	599	648	886
Andre utgifter	-	167	209	285	234
e. Folkeskolen og ungdomsskolen	7 446	7 666	7 865	9 635	11 167
Lærerskolene	334	315	353	321	597
Skoledirektørerne	37	47	38	48	65
Tilskudd til herredskommunenes folkeskole	2 342	2 370	2 362	3 040	3 736
Tilskudd til bykommunenes folkeskole	2 085	2 147	2 168	2 315	2 244
Tilskudd til fylkesskolekassene	2 045	2 194	2 262	3 074	3 481
Tilskudd til ungdomsskoler (fylkes- og folkehøiskoler, private ungdomsskoler og kveldsskoler)	450	439	544	555	693
Andre utgifter	153	154	138	282	351
f. Skolehjem for forsørzte barn	355	350	397	531	798
g. Skoler for døve, blinde, åndssvake m. v.	334	514	524	781	893
Skoler (b. c d. e. f. g.) i alt ³	13 096	13 330	13 772	16 647	20 868
h Tilstkudd til boksamlinger og folkeakademier	120	91	116	126	147
i. Videnskapelige formål utenom høiskolene samt litterære og kunstneriske formål	597	727	534	559	969
Tilskudd til Bergens Museum	35	35	33	35	56
Derav: Nybygging	-	-	-	-	-
Arkivvesenet	59	169	96	99	239
Derav: Nybygging	-	-	-	-	-
Tilskudd til videnskapsselskap og museer	135	226	155	136	156
Nationalgalleriet	48	51	44	47	-
Statens akademi for billedhuggere og malere	10	11	11	12	17
Andre utgifter	310	235	195	230	501
j. Institusjoner av praktisk-videnskapelig art	787	696	726	865	1 130
Meteorologiske institusjoner	101	89	96	193	117
Derav: Nybygging	-	-	-	-	-
Det Statistiske Centralbyrå	203	176	183	188	343
Geografisk Opmåling	483	431	447	484	670
Derav: Nybygging	-	-	-	-	-
Kap. VII i alt	14 683	14 942	15 250	18 301	23 240

¹ Derav nybygging 100 000 kr. ² Derav nybygging 658 000 kr. ³ Se note 2 og 3 side 20—21. 1922/23, men disse er til gjengjeld tatt med for 1923/24.

regnskapene 1913/14—1925/26 samt bevilget og foreslått budgett
1926/27 og 1927/28.

1918/19.	1919/20.	1920/21.	1921/22.	1922/23.	1923/24.	1924/25.	1925/26.	Bevilget budgett 1926/27.	Budgett- forslag 1927/28.
1 000 kr.	1 000 kr.								
2 594	3 364	4 006	4 189	4 431	4 141	4 495	4 439	3 679	3 514
1 484	1 180	1 897	1 413	1 345	1 703	1 546	2 240	1 356	1 320
780	1 713	1 416	2 034	2 410	2 168	2 400	2 074	2 074	1 979
330	471	1 693	742	676	270	549	125	249	215
15 521	29 063	28 617	41 079	42 722	40 273	41 603	31 762	37 407	35 428
804	1 354	2 230	2 648	2 307	2 117	1 685	1 457	1 218	1 115
66	73	100	107	107	106	107	122	123	127
3 995	10 800	8 075	12 270	12 454	12 038	13 146	9 276	12 250	11 760
3 085	6 531	4 962	7 426	7 384	7 209	7 629	4 974	7 050	6 750
6 053	7 708	10 123	14 895	16 724	15 625	15 722	13 547	14 200	13 500
1 108	1 929	2 320	2 747	2 967	2 691	2 666	2 234	2 124	1 825
410	668	807	986	779	487	648	152	442	351
1 029	1 497	2 2 448	1 808	1 604	1 239	1 117	998	956	860
877	1 017	1 486	1 002	723	756	701	619	637	617
27 523	47 436	52 996	59 850	62 666	58 119	58 970	48 076	53 246	50 466
159	212	296	327	370	247	125	83	82	76
1 004	2 078	3 317	2 584	2 183	1 995	1 324	1 545	1 655	1 478
71	166	613	354	455	491	333	335	335	325
-	-	300	-	-	-	-	-	-	-
273	186	830	341	317	403	280	300	571	478
-	-	65	-	-	-	-	-	-	-
151	201	324	436	425	401	336	346	323	283
59	872	836	260	318	203	4	218	126	100
18	36	33	41	41	31	32	33	33	33
432	617	681	1 152	627	466	343	313	267	259
1 518	1 676	3 575	3 902	2 518	3 695	2 591	2 505	2 352	2 302
410	361	833	1 475	5 393	5 1 965	1 025	988	874	838
-	-	150	-	-	-	-	-	-	-
351	397	1 259	1 087	848	521	523	457	424	440
757	918	1 483	1 340	1 277	1209	1 043	1 060	1 054	1 024
-	-	200	-	-	-	-	-	-	-
30 357	51 573	60 450	66 902	67 960	64 299	63 224	52 427	57 544	54 539

⁴ Regnskapet ikke innkommet. ⁵ Regnskapet for to meteorologiske stasjoner manglet for

Tabell 1 (forts.). Statens kontante utgifter og inntekter etter henholdsvis for

Utgifter (forts.).	1913/14.	1914/15.	1915/16.	1916/17.	1917/18.
	1 000 kr.				
A. Driftsutgifter (forts.).					
VIII. Sociale formål.					
a. Centraladministrasjonen ¹	70	184	205	250	316
b. Riksversjonsanstalten	2 034	2 144	2 450	3 178	4 175
Andel i sykeforsikringspremier	1 693	1 766	2 054	2 786	3 569
Andre utgifter	341	378	396	392	606
c. Fabrikktilsynet	104	104	122	151	152
d. Arbeidsformidling	10	15	21	35	63
e. Arbeidsretten — meglingsrådene — mennene	-	-	13	31	35
f. Tilskudd til arbeidsledighetskasser og foranstaltninger til arbeids- ledighetens bekjempelse ⁸	34	117	52	34	78
g. Bevilgning til boliger m. v. for statens tjenestemenn	-	-	-	-	-
h. Småbruk- Arbeiderbruk- og Bolig- bank	221	229	286	412	408
i. Alderdomspensjon for sjømenn	761	825	811	417	536
j. Hjemsendelse av sjømenn	125	171	257	433	425
k. Fattigvesenet	175	235	267	279	448
l. Omstreifervesenet	62	55	48	50	46
m. Statens alkohollovgivning ^{2,3}	-	-	-	-	-
Smuglerkontrollen ⁴	-	-	-	-	-
Statslønnet politi ⁵	-	-	-	-	-
Reseptkontrollen ⁶	-	-	-	-	-
Til avskrivning på lager av inn- kjøpt konjak.	-	-	-	-	-
n. Læregutthjemmet på Bredtveit	-	-	-	-	-
o. Statens Prisdirekt. Trustkontr. ⁷	-	-	-	-	-
p. Andre sociale formål	51	59	55	337	293
Kap. VIII i alt	3 647	4 138	4 587	5 539	6 975

¹ Socialdepartementets utg. vedk. centraladministrasjonen er (til dels skjønnsmessig) for til foranstaltninger mot misbruk av berusende drikker og tilskudd til alkoholistanstalter, da for årene før 1923/24 er utgiftene ved statens alkohollovgivning ikke utskilt fra de administrasjonspførte beløp ikke er helt fullstendig, da det ikke har kunnet undgås at utgifter vedk. smuglerpolitiet utfører bemerket at utgiftene til det underordnede politi og enkelte andre politiutgifter gis til strafffølgning, også for så vidt angår rusdrikkoverfrelser, lønnes av staten, uten lovgivningen. — De opførte beløp til statslønnet politi er utgifter ved ekstraordinære betydelige beløp som tilflyter statskassen i form av bøter og konfiskasjoner er tatt med på reseptkontroll har nevnte departement en del mindre betydelige utgifter vedk. alkohollovgivninger til nødsarbeide under kap. XV: Andre utgifter.

regnskapene 1913/4—1925/26 samt bevilget og foreslått budgett
1926/27 og 1927/28.

1918/19.	1919/20.	1920/21.	1921/22.	1922/23.	1923/24.	1924/25.	1925/26.	Bevilget budgett 1926/27.	Budgett- forslag 1927/28.
1 000 kr.	1 000 kr.								
357	457	635	670	622	628	536	366	340	318
5 557	7 426	9 838	9 211	9 186	8 754	8 820	7 252	6 258	5 590
4 933	6 740	8 875	7 995	8 033	7 631	7 701	7 008	6 000	5 500
624	686	963	1 216	1 153	1 123	1 119	244	258	90
277	309	418	458	460	412	367	380	402	386
85	119	163	212	281	368	277	186	197	175
57	65	82	84	107	71	78	61	71	68
1 365	8 663	9 327	13 898	÷	572	2 129	÷	1 602	3 658
-	59	1 941	137	914	1 050	706	1 405	100	-
478	567	585	706	861	1 601	1 852	2 206	2 302	2 232
976	1 026	946	969	937	628	773	810	661	600
482	409	653	867	494	692	608	570	475	450
506	466	645	841	1 100	1 094	1 454	1 101	1 261	1 059
74	70	98	114	119	119	119	98	98	70
-	-	-	-	-	1 840	2 623	2 957	2 254	1 213
-	-	-	-	-	1 237	1 812	1 316	1 414	873
-	-	-	-	-	590	771	601	800	340
-	-	-	-	-	13	40	40	40	-
-	-	-	-	-	-	-	1 000	-	-
-	-	-	-	-	182	162	48	-	-
-	-	-	397	281	186	123	86	80	84
448	687	1 002	1 172	973	412	220	331	359	301
10 662	20 323	26 333	29 736	15 763	20 166	17 116	21 515	18 158	15 846

delt mellom kap. VIII og IX. ² Se de følgende fire noter. ³ Her er ikke tatt med bidrag disse utgifter utredes av «Fondet til Bekjempelse av Drikkeonnet». Det bemerkes videre at sjøsgrener som de i regnskapene er oppført under. ⁴ Det bemerkes at det på denne konto kontrollen også kan være oppført under andre konti. ⁵ Med hensyn til den kontroll som i almindelighet utredes av kommunene, mens politiembedsmennene lønnes av staten. — Utat der føres særskilt regnskap over de utgifter som foranlediges av overtredelser av rusdrikk-politiforanstaltninger til rusdrikklovgivningens overholdelse. — Det bemerkes at de tabellens inntektsside, kap. III. ⁶ Foruten de oppførte utgifter vedk. Socialdepartementets ningen som vanskelig kan utskilles fra departementets øvrige utgifter. ⁷ Fra 1927/28. ⁸ Ut-

Tabell 1 (forts.). Statens kontante utgifter og inntekter etter henholdsvis for

Utgifter (forts.).	1913/14.	1914/15.	1915/16.	1916/17.	1917/18.
	1 000 kr.				
A. Driftsutgifter (forts.).					
IX. Helsepleie (medisin al- vesen, sykehus m. v.).					
a. Centraladministrasjonen ¹	40	47	48	52	73
b. Medisinalvesenet	1 882	1 618	1 797	2 197	3 987
Det off. lægevesen	780	411	1 014	931	1 220
Rikshospitalet og kvinneklinikken i Oslo	903	630	631	986	2 285
Tilskudd til jordmodres lønninger .	148	151	152	156	233
Nybygging	-	-	-	-	-
Andre utgifter	51	426	-	124	249
c. Sinnssykevesenet	1 100	1 275	1 487	1 460	2 184
Statens sinnssykeasyler	37	113	124	192	452
Tilsk. til komm. sinnssykeutgifter .	972	1 157	1 298	1 170	1 612
Nybygninger for sinnssykevesenet .	15	5	-	-	-
Andre utgifter	76	-	65	98	120
d. Tuberkulosevesenet	1 148	1 289	827	1 173	1 507
Statens tuberkulosesanatorier . . .	91	102	371	563	735
Tilskudd til andre sanatorier . . .	147	182	164	204	292
» kommunenes tuberku- losevesen	159	203	267	353	424
Nybygninger for tuberkulosevesenet	741	778	-	-	-
Andre utgifter	10	24	25	53	56
e. Karanteneanstalter, pleiehjem m. v.	98	179	89	278	247
Karanteneanstalter	4	18	3	51	11
Epileptikerhjem	5	5	6	6	10
Pleiestiftelser for spedalske	89	87	55	180	174
Nybygging	-	-	-	-	-
Andre utgifter	-	69	25	41	52
f. Tilsk. til sanitetsforeninger o. s. v.	-	-	-	17	24
Kap. IX i alt	4 268	4 408	4 248	5 177	8 022
 X. Statens anlegg (offentlige arbeider).					
a. Centraladministrasjonen	91	122	127	140	198
b. Jernbaner	36	37	79	91	95
Jernbaneundersøkelser	36	37	79	91	95
Bidrag til private jernbaner . . .	-	-	-	-	-
c. Veivesenet	2 708	2 913	3 237	3 230	4 372
Veidirektoratet	76	84	84	102	123
Administrasjon i distrikturene . . .	274	436	306	318	426
Veiarbeider	2 096	2 218	2 463	2 405	3 235
Vedlikehold m. v.	107	163	225	240	398
Tilskudd til automobilruter	-	-	-	-	-
Andre utgifter	155	12	159	165	190

¹ Se note 1 side 24—25. ² Regnskapet for tre sanatorier ikke innkommet for 1919/20,

regnskapene 1913/14—1924/25 samt bevilget og foreslått budgett
1926/27 og 1927/28.

1918/19.	1919/20.	1920/21.	1921/22.	1922./23.	1923/24.	1924/25.	1925/26.	Bevilget budgett 1926/27.	Budgett- forslag 1927/28.
1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
84	91	121	119	116	123	112	162	146	132
5 015	6 545	8 409	6 548	6 786	7 653	8 099	7 817	6 295	6 053
1 720	1 995	2 885	3 202	3 755	3 207	3 130	3 105	3 025	2 972
2 869	3 066	3 310	2 228	1 916	2 845	3 172	2 755	1 949	1 807
257	241	412	430	456	449	451	443	451	451
-	900	1 300	-	-	-	-	978	200	200
169	343	502	688	659	1 152	1 346	536	670	623
2 187	4 224	8 709	6 115	6 838	9 381	7 943	6 871	5 048	4 886
352	208	1 480	1 073	266	541	3 -	528	97	77
1 672	2 405	3 485	3 929	4 638	7 173	4 528	3 774	3 500	3 500
-	1 000	3 500	620	1 670	1 602	3 176	2 435	1 205	1 080
153	611	244	493	264	65	239	134	246	229
2 178	2 918	5 200	5 039	5 669	5 283	5 083	4 781	3 818	3 317
1 057	² 780	² 2 409	1 741	1 998	1 527	1 589	1 424	1 396	1 140
562	932	1 082	1 214	1 441	1 027	930	970	1 036	778
493	780	709	1 543	1 592	1 741	1 553	1 395	1 100	1 100
-	339	889	400	461	786	856	904	175	185
66	87	111	141	177	202	155	88	111	114
265	359	1 035	722	456	407	423	305	513	468
13	130	154	277	23	18	37	31	34	32
21	40	70	69	28	57	31	28	25	30
166	95	335	264	173	174	174	145	154	144
-	-	200	-	-	-	-	-	-	-
65	94	276	112	232	158	181	101	300	262
29	50	80	100	100	74	99	90	90	93
9 758	14 187	23 554	18 643	19 965	22 921	21 759	20 026	15 910	14 949
220	221	375	317	252	240	186	128	142	153
123	172	275	282	158	225	162	142	136	131
123	172	275	282	158	199	162	115	99	94
-	-	-	-	-	26	-	27	37	37
6 507	7 666	12 115	12 671	11 909	13 303	13 792	11 510	10 605	9 822
142	169	273	275	304	319	359	320	296	307
508	568	860	1 020	1 049	1 013	1 030	1 004	983	1 015
5 206	5 907	9 563	9 689	9 014	10 293	10 504	8 280	7 520	6 779
403	627	828	1 008	745	827	1 085	1 422	1 296	1 254
-	66	201	250	388	448	416	414	450	400
248	329	390	429	409	403	398	70	60	67

men disse er tatt med det følgende år. ³ Utgiftene opveies av inntektene inkl. innbetaling på restanser.

Tabell I (forts.). Statens kontante utgifter og inntekter etter henholdsvis for

Utgifter (forts.).	1913/14	1914/15.	1915/16.	1916/17.	1917/18.
A Driftsutgifter (forts.).	1 000 kr.				
X. Statens anlegg (offentlige arbeidere) (forts.).					
d. Havne- og ringvesenet	999	860	1 057	962	1 541
Havnearbeider	902	833	943	817	1 086
Andre utgifter	97	27	114	145	455
e. Vassdrags- og elektrisitetsvesenet ¹	404	413	442	605	941
Hovedstyret	160	166	170	303	404
Kontroll med vassdragsanlegg og elektriske anlegg	43	57	57	68	99
Forbygnings og senkningsarbeider	158	180	175	120	318
Andre utgifter	43	10	40	114	120
Kap. X i alt	4 238	4 345	4 942	5 028	7 147
 XI. Land bruk. ²					
a. Centraladministrasjonen	141	165	193	199	267
b. Jord-, husdyr-, havebruk-, meieri- og utskiftingvesen ³	1 683	1 776	1 618	2 138	3 292
Tilskudd til landhusholdningsselskapene ³	292	306	149	282	321
Tilskudd til Selskapet for Norges Vel	42	45	38	44	60
Tilskudd til andre selskap og foreninger	77	156	203	131	187
Tilskudd til bureisning, jorddyrking etc.	4	48	144	121	142
Foranstaltninger til fremme av hussdyravl	230	201	211	462	396
Det civile veterinærvesen	344	319	238	240	306
Derav: Nybygging	-	-	-	-	-
Reindriften	35	42	31	38	55
Ferskvannsfiskeriene	84	85	80	87	105
Utskiftingvesenet	359	420	410	453	602
Senking og uttapning	50	27	21	28	36
Bidrag til kornmagasiner og lån til mølleindustrien	-	-	-	-	-
Andre utgifter	166	127	93	252	1 082
c. Skogvesenet	205	254	215	81	269
Tilskudd til fylkesskogfunksjonærer ⁴	46	51	48	67	53
» Det norske Skogselskap	130	130	100	5	-
Andre utgifter	29	73	67	14	216
Kap XI i alt	2 029	2 195	2 026	2 418	3 828

¹ En større del av denne utgiftspost skulde egentlig opføres som utgift på statens kraftverker. På grunn av regnskapsmessige vanskeligheter har dette ikke lett sig gjennemføre i statistikken. markens skogfond. ⁴ Utgifter til statens egne skogfunksjonærer er ført som utgift på statens

**regnskapene 1913/14—1925/26 samt bevilget og foreslått budgett
1926/27 og 1927/28.**

1918/19.	1919/20.	1920/21.	1921/22.	1922/23.	1923/24.	1924/25.	1925/26.	Bevilget budgett 1926/27.	Budgett- forslag 1927/28.
1 000 kr.	1 000 kr.								
2 107	3 239	3 367	4 334	3 829	3 515	3 489	3 526	2 806	2 615
1 682	2 784	3 103	3 708	3 143	3 363	2 952	3 305	2 448	2 283
425	455	264	626	686	152	537	221	358	332
1 113	1 438	1 688	2 494	2 506	2 652	2 389	1 921	1 814	1 715
602	704	912	1 592	1 645	1 373	1 120	914	981	942
112	142	193	-	-	225	289	305	316	306
399	356	231	447	336	553	431	407	357	317
-	236	352	455	525	501	549	295	160	150
10 070	12 736	17 820	20 098	18 654	19 935	20 018	17 227	15 503	14 436
326	446	583	624	582	639	593	549	521	527
4 731	5 938	8 625	11 072	15 299	14 708	6 857	8 886	7 463	6 732
359	624	1 030	1 168	1 132	1 163	910	1 029	850	832
91	136	276	281	190	170	140	150	150	135
228	211	379	414	390	185	370	136	141	123
409	515	645	2 140	6 452	7 226	465	2 998	2 250	1 540
507	821	787	868	925	888	608	563	590	497
387	494	1 354	1 048	988	783	1 050	755	594	612
-	250	-	-	-	-	-	153	-	-
55	62	79	68	71	61	46	55	52	49
125	164	149	202	169	155	138	138	142	136
869	960	1 495	1 584	1 580	1 504	1 493	1 462	1 334	1 375
91	107	96	213	162	197	153	233	200	300
518	668	500	500	650	-	-	-	-	-
1 092	1 176	1 835	2 586	2 590	2 376	1 484	1 367	1 160	1 133
306	454	505	684	643	535	598	437	540	505
104	71	189	196	210	218	176	100	191	182
-	-	-	175	150	150	150	150	150	135
202	383	316	313	283	167	272	187	199	188
5 363	6 838	9 713	12 380	16 524	15 882	8 048	9 872	8 524	7 764

verk og reguleringasanlegg (se inntektskap. II d) og disses overskudd tilsvarende forminskes.

² Utgifter vedk. landbruksfagskoler se kap. VII b og c.
³ Herunder tilskudd fra Finnskoger (se inntektpost II d). ⁵ Regnskap ikke innkommet.

Tabell I (forts.). Statens kontante utgifter og inntekter etter henholdsvis for

Utgifter (forts.).	1913/14.	1914/15.	1915/16.	1916/17.	1917/18.
A. Driftsutgifter (forts.).					
XII. Handel, sjøfart, industri og fiskeri. ⁵	1 000 kr.				
a. Centraladministrasjonen	226	201	203	319	467
Poststyrelsen ¹	¹ 130	¹ 154	¹ 160	¹ 178	¹ 250
Centraladministrasjonen for øvrig .	96	47	43	141	217
b. Handel	559	292	103	168	341
Forsikringskontrollen	29	33	33	33	30
Bank- og Sparebankinspeksjonen .	-	-	-	-	-
Justervesenet	52	41	50	53	88
Andre utgifter	478	218	20	82	223
c. Sjøfart ⁶	232	225	240	275	454
Sjødyktighetskontrollen	176	168	188	219	316
Andre utgifter	56	57	52	56	138
d. Fyr-, merke- og ringvesenet, rednings- og losvesenet	1 671	1 832	1 642	2 021	2 510
Fyr- og merkevesenet	1 515	1 671	1 484	1 855	2 306
Redningsvesenet	31	39	38	38	39
Losvesenet	125	122	120	128	165
e. Industri og bergverksdrift	263	261	255	275	373
Det industrielle Rettvern	177	169	162	181	251
Industrielle forskningsinstitusjoner	-	-	-	-	-
A/S Norsk Valseverk	-	-	-	-	-
Bergvesenet	46	48	47	47	62
Norges Geologiske Undersøkelse .	40	44	46	47	60
Tilskudd til A/S Grong Gruber .	-	-	-	-	-
Foranstaltninger til selvhj. på det industrielle område .	-	-	-	-	-
Andre utgifter	-	-	-	-	-
f. Saltvannsfiskerne	459	370	355	415	505
g. Dampskibsfart, skyss og turistvesen	2 297	2 645	2 801	4 618	23 467
Tilskudd til privat dampskibsfart .	2 096	2 418	2 571	4 394	13 718
Skyssstasjoner	183	197	212	206	288
Fjellstuer	18	30	18	18	27
Underhold av dampskibsfarten på Nord-Norge	-	-	-	-	9 434
Kap. XII i alt	5 707	5 826	5 599	8 091	28 117
XIII. Skatteligning og skatteoppebørsel.					
a. Centraladministrasjonen	189	225	226	257	352
b. Inntekts- og formuesskatt	739	750	1 056	853	1 336
Ordinær skatteligning	118	112	117	124	208
Utl. av den ekstraord. formuesskatt	-	-	-	-	-

¹ Disse utgifter vedkommer dels centraladministrasjonen, dels Postvesenet. På grunn av hvorfor den i overensstemmelse med tidligere regnskapspraksis her opføres samlet. Fra tatt med på regnskapet for 1922/23. ³ Herav nybygging 400 000 kr. ⁴ Herav nybygging VIII i. ⁵ For 1925/26 er her opført bare lønninger. ⁶ Herav til Norske Elektrodeverker,

**regnskapene 1913/14—1925/26 samt bevilget og foreslått budgett
1926/27 og 1927/28.**

1918/19.	1919/20.	1920/21.	1921/22.	1922/23.	1923/24.	1924/25.	1925/26.	Bevilget budgett 1926/27.	Budgett- forslag 1927/28.
1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
562	615	904	869	808	890	808	836	485	463
1 291	1 314	1 438	1 406	1 373	1 404	1 375	1,7 308	-	-
271	301	466	463	435	486	433	528	-	-
357	284	411	518	780	317	514	537	446	450
54	49	65	67	73	76	83	100	92	98
-	-	59	144	92	89	226	264	229	233
61	72	101	98	94	70	79	80	112	85
242	163	186	209	521	82	126	93	13	34
508	549	708	703	646	647	545	488	507	563
340	399	550	545	500	452	423	405	396	429
168	150	158	158	146	195	122	83	111	134
3 259	4 255	5 816	5 261	4 606	4 072	4 049	3 568	3 338	3 388
3 048	4 031	5 536	4 947	4 294	3 770	3 752	3 292	3 057	3 103
39	40	48	49	47	43	43	42	44	45
172	184	232	265	265	259	254	234	237	240
435	518	851	1 692	1 700	1 082	3 514	1 176	996	1 106
297	365	657	2 3	1 307	572	594	554	569	567
-	-	-	-	-	136	-	16	45	40
-	-	-	-	-	-	2 337	243	-	81
68	74	98	99	88	94	90	89	96	94
70	79	96	128	135	119	120	117	112	114
-	-	-	1 462	170	161	140	135	94	90
-	-	-	-	-	-	8 233	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	22	80	120
693	3 1 306	4 2 217	2 190	3 953	1 749	1 147	1 063	1 020	972
15 434	19 654	47 224	19 495	11 693	10 206	8 444	8 196	7 665	6 890
9 080	12 660	23 127	18 814	10 725	9 666	8 173	8 059	7 455	6 736
404	368	577	647	900	484	234	103	185	130
58	140	141	34	68	56	37	34	25	24
5 892	6 486	23 379	-	-	-	-	-	-	-
21 248	27 181	58 131	30 728	24 186	18 963	19 021	15 864	14 457	13 832
425	476	703	691	672	755	632	639	597	644
1 432	2 099	3 345	3 453	4 164	4 179	4 006	4 418	4 278	4 632
261	446	571	582	856	802	893	816	786	720
-	-	-	-	361	192	164	165	165	165

regnskapsmessige vanskeligheter har man ikke kunnet foreta en deling av denne utgiftspost, 1926/27 er Poststyrelsen overført til Postvesenet. ² Regnskapet 1921/22 ikke innkommet, men 200 000 kr. ⁵ Utgifter vedk. fagutdannelsen se kap. VII. ⁶ Hjemsendelse av sjømenn se kap. Fredrikstad, 192 301 kr. og Statens Råstoffkomité 40 693 kr.

Tabell 1 (forts.). Statens kontante utgifter og inntekter etter henholdsvis for

Utgifter (forts.).	1913/14.	1914/15.	1915/16.	1916/17.	1917/18.
A. Driftsutgifter (forts.).					
XIII. Skatteligning og skatteoppbevarsel (forts.).	1 000 kr.				
b. Inntekts- og formuesskatt (forts.)					
Skattefogder i landdistrikten	185	187	187	223	291
Skattefogder i byene	57	64	76	94	123
Lennsmenn	317	328	335	337	617
Andre utgifter	62	59	341	75	97
c. Forbruksskatter	2 898	2 924	3 034	3 294	6 221
Tollvesenet	2 804	2 845	2 938	3 154	6 062
Kontroll med brennevins-, eter- og øltivilvirkning	94	79	96	86	69
Kontroll med tobakk-, chokolade- og sukkerbeskatningen samt beskatningen av kullsyreholdige drikkevarer og fruktvin	-	-	-	54	90
d. Stemplet-papirforvaltningen ¹	53	55	163	343	548
Kap. XIII i alt	3 879	3 954	4 479	4 747	8 457
XIV. Gjeldsrenter og pensjoner.					
a. Renter av statsgjelden	12 411	12 851	10 413	11 635	19 928
Renter og provisjon	12 411	12 851	10 413	11 635	19 928
Kurstab	-	-	-	-	-
b. Pensjoner til embeds- og bestillingsmenn	2 642	2 759	2 741	2 964	3 128
Bevilgede pensjoner	2 271	2 378	2 458	2 550	2 791
Tilskudd til Statens Pensjonskasse, Enkekassen og Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn	80	38	173	94	45
Andre utgifter	291	343	110	320	292
Kap. XIV i alt	15 053	15 610	13 154	14 599	23 056
XV. Andre utgifter. ²					
a. Dyrtidstillegg til tjenestemenn	-	-	731	13 749	30 948
b. Refusjon til off. kontorer til dekning av portoutgifter	-	-	-	-	-
c. Refusjon til postvesenet for befordring av portofri post	-	-	-	-	-
d. Erstatn. til komm. for portofri post	-	-	-	-	-
e. Refusjon av portoutgifter til Norges Bank	-	-	-	-	-
f. Boligbygging	-	-	-	-	-
1. For statens tjenestemenn	-	-	-	-	-
2. Samfunnsviktig boligbygging	-	-	-	-	-
g. Lån til jernbaner ³	6 790	4 835	3 025	÷ 700	-
h. Nødsarbeide	55	87	6	-	-

¹ De øvrige utgifter ved «andre skatter» (se A I c driftsinntekter) går inn i centraladmindr. skulde egentlig fordeles på de forskjellige formål. På grunn av regnskapsmessige arbeider ved Statsbanene. ⁴ Posten er på budsjettet 1927/28 fordelt på de forskjellige administrasjoner.

**regnskapene 1913/14—1925/26 samt bevilget og foreslått budgett
1926/27 og 1927/28.**

1918/19.	1919/20.	1920/21.	1921/22.	1922/23.	1923/24.	1924/25.	1925/26.	Bevilget budgett 1926/27.	Budgett- forslag 1927/28.
1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.						
339	357	573	589	627	685	659	716	684	789
156	204	320	340	357	394	402	445	384	414
578	879	1 576	1 634	1 664	1 900	1 601	1 979	1 899	2 180
98	213	305	308	299	206	287	297	360	364
5 887	6 500	12 042	10 136	9 332	8 367	8 970	8 919	7 833	7 663
5 696	6 273	11 764	9 846	9 035	8 094	8 643	8 583	7 550	7 376
90	109	138	98	118	107	107	107	104	120
101	118	140	192	179	166	220	229	179	167
268	234	222	179	208	179	167	136	168	136
8 012	9 309	16 312	14 459	14 376	13 480	13 775	14 112	12 876	13 075
22 947	27 259	41 842	55 089	68 674	88 383	101 268	105 177	99 354	91 855
22 947	27 259	41 842	55 089	68 674	74 440	82 497	92 205	88 354	88 355
-	-	-	-	-	13 943	18 771	12 972	11 000	3 500
3 973	4 720	5 099	5 216	5 239	6 140	6 424	7 194	5 894	6 330
3 399	3 804	3 591	3 499	3 444	3 060	3 129	3 002	3 040	2 939
243	575	1 252	1 488	1 554	2 857	3 078	3 989	2 654	3 191
331	341	256	229	241	223	217	203	200	200
26 920	31 979	46 941	60 305	73 913	94 523	107 692	112 371	105 248	98 185
88 166	109 545	133 000	52 823	34 057	13 806	11 992	7 988	8 000	7 800
-	-	-	-	-	-	-	-	2 016	1 750
-	2 000	2 600	3 400	3 400	3 500	3 500	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	875	750
-	6 500	17 056	142	-	-	-	-	-	12
-	1 500	7 056	142	-	-	-	-	-	-
-	5 000	10 000	-	-	-	-	-	-	-
-	42	146	11 163	34 851	13 727	11 157	-	-	-

strasjonens utgifter.

² Flere av de her opførte utgifter, f. eks. dyrtidstillegg til tjenestevanskeligheter har dette ikke latt sig gjennemføre her.

³ Vesentlig til diverse utbedringsstrasjonsgrener.

Tabell I (forts.). Statens kontante utgifter og inntekter etter husholdningsvis for

Utgifter (forts.).	1913/14.	1914/15.	1915/16.	1916/17.	1917/18.
A. Driftsutgifter (forts.)					
XV. Andre utgifter (forts.).	1 000 kr.				
i. Avskrivning på innskudd i banker ¹	-	-	-	-	-
j. Dyrtidsforanstaltninger				9 598	106 425
1. Til fremme av jordbruksproduksjonen	-	-	-	-	6 493
2. Tilskudd til sammalt mel	-	-	-	-	{ 48 000 }
3. Tilskudd til sild og fisk	-	-	-	-	
4. Til anlegg av potettørkerier o.s.v.	-	-	-	-	
5. Bidrag til kommuner	-	-	-	-	34 893
6. Statens bidrag til fylkesk.s og komm.s utg. vedk. rasjoneringen	-	-	-	-	-
7. Foranstaltninger til støtte for fiskeribedriften	-	-	-	-	
8. Andre dyrtidsforanstaltninger	-	-	-	-	17 039
k. Dekning av underskudd	-	-	-	-	-
l. Til dekning av tap på krisē- og dyrtidsforanstaltninger ²	-	-	-	5 960	58 797
m. Tap ved salg av inndradd skillemynt	-	-	-	-	-
n. Frafalt skatt	-	-	-	-	-
o. I øvrig	333	613	27	695	1 996
Kap XV i alt	7 178	5 535	3 789	29 302	198 166
Besparelse ved lønnsreduksjon	-	-	-	-	-
A. Driftsutgifter i alt	98 061	132 721	134 069	198 337	456 858
B. Kapitalutgifter. ¹					
I. Statens forretningsdrift og fond	20 499	27 268	19 854	31 079	40 762
Jernbaneanlegg	11 139	14 082	12 325	16 453	19 509
Telegraf- og telefonanlegg	2 901	1 162	171	2 608	2 562
Kraft- og reguleringasanlegg	711	1 075	1 539	3 436	4 754
Statens fond avsatt	5 181	10 351	5 774	7 956	7 966
Nytt posthus i Oslo	541	500	-	-	875
» » i Bergen	-	-	-	-	-
Innkjøp av skog og andre eiendommer	26	92	45	626	5 096
» aktier i A/S Grong Gruber	-	-	-	-	-
Avsatt av fondet for den ekstraordinære formuesskatt	-	-	-	-	-
Avsatt av krigskonjunkturskatt	-	-	-	-	-
Andre utgifter	-	6	-	-	-
II Avdrag på statsgjelden	4 870	4 647	4 191	4 310	4 514
Almindelige lån	4 870	4 647	4 191	4 310	4 514
Kriselånet av 1921	-	-	-	-	-
Konverteringslånet av 1926	-	-	-	-	-
III. Utlån til kommunale elektrisitetsverk	-	-	-	-	-
IV. Budgettoverskudd ⁴	-	-	88	29 701	-
B. Kapitalutgifter i alt	25 369	31 915	24 133	65 090	45 276
Utgifter == inntekter	123 430	164 636	158 202	263 427	502 134

¹ Herav støtteinnskudd kr. 67 076 000 ifølge stortingsbeslutning av 1921 og 1922. Beløpet 7 996 000; 1922/23 kr. 22 772 000; 1923/24 kr. 13 652 000 og 1924/25 kr. 21 456 000. For 1922/23 statsregnskapet 1921/22 i alt kr. 242 505 000, som her er fordelt i forhold til de kontante utbetalet 1920/21 kr. 101 775 000; 1921/22 kr. 3 043 000. ² Angående fordelingen mellom drifts- og kapital- av krigskonjunkturskatt ifølge stortingsbeslutning av 12 juli 1919 kr. 13 800 000. ³ Herav kr myntinnretningen på Kongsberg. ⁴ Lånet er i sin helhet ydet til Vest-Agder fylke. ⁵ Låne dette beløp representerer avskrivningen på skatterestanser.

regnskapene 1913/14—1925/26 samt bevilget og foreslått budgett
1926/27 og 1927/28.

1918/19.	1919/20.	1920/21.	1921/22.	1922/23.	1923/24.	1924/25.	1925/26.	Bevilget budgett 1926/27.	Budgett- forslag 1927/28.
1 000 kr.	1 000 kr.								
-	-	1 233	8 879	53 384	13 668	21 466	924	-	-
139 528	65 279	37 032	7 349	127	-	-	309	-	-
34 285	32 149	11 758	2 254	÷ 93	-	-	-	-	-
37 707	17 908	-	-	-	-	-	-	-	-
13 122	2 932	-	50	-	-	-	-	-	-
7 308	2 481	673	÷ 156	÷ 9	-	-	-	-	-
21 486	1 088	121	÷ 75	÷ 22	-	-	-	-	-
4 929	4 166	÷ 505	30	-	-	-	-	-	-
-	400	6 646	4 550	17	-	-	-	-	-
20 691	4 155	18 339	696	234	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	9 538
56 952	83 299	101 775	3 043	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	6 135	-	-
1 163	2 190	5 179	5 687	3 145	1 177	1 202	7 389	9 7 000	9 5 000
285 809	268 855	298 021	92 486	128 964	45 878	49 008	32 327	17 677	25 913
-	-	-	-	-	-	-	-	-	÷ 12 700
531 314	533 644	653 450	440 382	466 023	398 480	397 215	373 671	336 913	315 055
82 216	109 498	83 193	103 085	71 287	61 408	60 106	47 637	40 120	31 459
29 879	50 425	41 134	48 152	40 210	36 113	31 182	20 889	13 323	11 847
5 395	10 332	16 071	10 962	7 533	9 085	11 617	5 399	4 500	4 500
26 416	15 940	12 991	23 586	11 123	11 018	9 902	10 872	17 410	10 000
7 258	10 465	6 810	7 185	5 791	5 192	6 784	10 477	4 887	5 112
1 500	1 500	2 880	2 070	-	-	-	-	-	-
-	2 670	60	-	-	-	-	-	-	-
1 311	4 366	1 502	416	230	-	621	-	-	-
10 457	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	10 714	6 400	-	-	-	-	-
« 5	13 800	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	6 1 745	-	-	-	-	-	-	-
5 788	5 259	4 598	5 150	5 495	15 708	27 834	29 826	16 194	15 142
5 788	5 259	4 598	5 150	5 495	5 786	7 087	7 910	9 594	9 924
-	-	-	-	-	9 922	20 747	21 916	6 600	3 617
-	-	-	-	-	-	-	-	-	7 1 601
-	-	4 500	36 821	7 500	2 174	1 084	346	4 000	5 000
88 004	114 757	92 291	145 056	84 282	79 290	89 024	77 809	60 314	51 601
619 318	648 401	745 741	585 438	550 305	477 770	486 239	451 480	397 227	366 656

er fordelt i overensstemmelse med de kontante utbetalinger 1920/21 kr. 1 200 000; 1921/22 kr. avskrevet 25 000 000 mill. kr. av innskudd i Den Norske Handelsbank. ² Heraf avskrevet på talinger på følgende måte: 1917/18 kr. 22 978 000; 1918/19 kr. 31 410 000; 1919/20 kr. 83 299 000; utgifter se side 1. ⁴ Angående over- og underskudd se side 3. ⁵ Avsatt til jernbanebygging til innkjøp og byggearbeider ved forskjellige postgårder og kr. 500 000 til nybygging ved Aust-Agder fylke kr. 2 000 000 og til nedslidende kraftverk kr. 3 000 000. ⁹ En vesentlig del av

Tabell I (forts.). Statens kontante utgifter og inntekter etter henholdsvis for

Inntekter.	1913/14.	1914/15.	1915/16.	1916/17.	1917/18.
A. Driftinntekter.					
I. Skatter og avgifter. ¹	1 000 kr.				
a. Inntekts- og formuesskatt	12 759	15 830	33 574	108 793	282 825
Ordinær inntekts- og formuesskatt	12 759	15 830	18 316	50 336	107 047
Ekstraordinær formuesskatt	-	-	-	-	-
Ekstraordinær forsvarsskatt	-	-	15 258	486	178
Krigskonjunkturskatt	-	-	-	57 971	175 600
b. Forbrukskatter	65 225	66 692	72 667	84 447	67 007
Luksusskatt	-	-	-	-	221
Tollinntader	52 424	53 232	54 788	65 113	52 206
Avgift av innenlands tobakksdyrkning	86	31	9	7	6
Brennevinsavgift	6 561	6 130	5 489	5 568	1 230
Overskudd av A/S Vinmonopolets omsetning	-	-	-	-	-
Overskudd av samlagene	-	-	-	-	-
Etyletteravgift	62	71	77	87	84
Tilvirkningsavgift av øl	3 681	4 684	5 704	7 266	3 077
Chokolade- og sukkeravgift	-	-	-	-	-
Tobaksstempelavgift	-	663	2 484	3 914	8 269
Omsetningsavgift av kullsyreholdige drikkevarer	-	-	-	-	-
Skatt av fortæring på bevertningssteder m. v.	-	-	-	-	-
Stempelavgift av spillekort	111	114	139	55	354
Fyrstikkavgift	-	197	1 527	1 487	1 350
Invalidefondet av brennevinsammaglene	2 300	1 570	2 450	950	210
c. Andre skatter og avgifter ²	10 212	10 470	17 504	28 527	69 780
Tonnasjeavgift	-	-	-	-	20 547
Arveavgift	1 597	2 021	1 843	2 703	3 332
Skatt på utenlandske handelsresende	221	118	120	-	-
Stempelavgift av dokumenter	2 370	2 359	8 717	19 500	40 055
Fonds- og aktiemeglergebyr	-	-	-	-	-
Justergebyr	68	56	69	72	72
Departements- og rettssportler	1 337	1 229	1 612	1 984	2 069
Konsulatgebyr	47	63	396	195	110
Filmgebyr	-	-	25	24	-
Kjelgebyr	25	27	26	29	29
Fabrikkontrollavgift	-	-	-	-	-
Utvandrerkontrollgebyr	16	8	4	4	-
Sjødyktighetsgebyr	77	84	81	79	130
Mønstringsgesbyr	45	56	63	51	24
Patentgebyr	235	212	222	244	289
Instrumentkontrollgebyr	-	-	-	-	-
Konsesjonsgebyr vedk. Landbruksdepartementet	-	-	-	-	-
Losgebyr	97	80	68	61	76
Apotekeravgift	103	119	125	116	107
Utførelsavgift av fiskevarer	368	375	417	427	681
Laste- og fyrvavgift	3 328	3 334	3 360	2 705	1 771
Forsikringskontrollen	35	33	38	33	35
Ildsfarligetsinspektoratet	-	-	18	14	16
Kontroll med vassdragsanlegg	-	-	-	45	34
Skotøi- og lærkontrollgebyr	-	-	-	-	-

¹ Se innledningen side 1. ² Foruten omsetningsavgifter er her tatt med avgifter utført av staten ifølge den gjeldende rettsordning. ³ Regnskapsekstrakt var ikke inn-

regnskapene 1913/14—1925/26 samt bevilget og foreslått budgett
1926/27 og 1927/28.

1918/19.	1919/20.	1920/21.	1921/22.	1922/23.	1923/24.	1924/25.	1925/26.	Bevilget budgett 1926/27.	Budgett- forslag 1927/28.
1 000 kr.	1 000 kr.								
326 463	340 221	358 439	280 189	148 665	123 672	122 707	126 632	116 165	105 165
142 871	154 854	184 733	241 829	120 876	102 822	100 654	107 430	100 000	90 000
-	-	50	16 453	18 472	15 339	18 189	16 084	16 165	15 165
183 550	185 296	173 656	21 827	9 313	5 497	3 853	3 118	-	-
84 543	151 013	96 190	92 805	134 969	146 960	185 951	181 932	175 830	196 180
320	1 056	4 037	3 534	3 369	3 149	3 348	3 175	3 500	3 200
67 059	127 044	68 990	64 372	93 992	103 599	126 150	111 028	110 000	106 000
6	-	20	-	-	-	-	-	-	-
2 341	2 989	2 587	3 059	2 353	4 206	1 636	2 091	3 000	8 000
-	-	-	-	-	1 945	6 140	10 348	6 100	28 700
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 300
111	124	103	96	53	76	80	66	80	80
1 246	6 823	10 316	9 824	15 497	15 469	20 770	18 849	18 000	16 000
-	-	1 185	8 093	7 737	8 696	7 692	7 000	6 000	-
13 362	12 638	9 991	10 219	11 436	10 603	15 011	17 669	17 000	15 000
-	-	-	-	-	-	903	1 519	1 500	1 500
-	-	-	-	-	-	2 513	9 061	9 000	9 000
147	340	146	196	176	176	108	174	150	150
÷ 49	÷ 1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	320	-	-	596	260	500	250
56 220	51 893	30 227	23 640	24 720	23 813	28 208	22 358	26 327	24 440
19 959	21 951	5 634	-	-	-	-	-	-	-
5 662	3 134	3 992	5 953	4 394	4 472	7 908	3 947	6 000	5 000
229	366	164	198	286	294	279	279	250	250
24 498	18 669	12 735	8 701	9 518	9 018	8 712	6 986	8 500	7 500
-	23	10	7	4	4	13	12	14	12
83	78	63	52	73	78	104	88	90	85
2 146	2 490	2 538	3 284	3 606	3 331	3 759	3 991	4 200	4 000
125	345	385	454	443	447	413	273	375	375
82	63	73	76	-	147	-	127	60	65
34	32	57	58	57	49	51	121	149	140
-	-	-	-	-	-	-	-	263	200
3	4	5	7	21	35	-	43	45	45
133	173	245	220	215	231	258	369	357	390
35	53	44	52	55	56	65	78	77	80
330	402	434	3 -	989	544	578	554	598	581
-	-	-	-	-	-	-	99	101	103
-	-	-	-	-	-	-	4	50	50
52	65	80	116	119	101	140	148	175	181
182	646	667	773	852	914	1 063	841	500	600
444	359	144	377	369	348	252	254	313	510
1 746	2 499	2 232	2 489	3 000	2 882	3 495	3 234	3 250	3 250
41	53	64	73	73	71	74	76	84	103
17	17	26	30	33	30	28	54	35	35
49	25	25	52	-	36	29	20	35	25
-	-	-	-	-	-	-	-	-	20

som kan betegnes som tvungne ydelser (gebyrer, sportler, avgifter) til vederlag for bestemte hand-kommet ved statsregnskapets avslutning.

Tabell I (forts.). Statens kontante utgifter og inntekter etter henholdsvis for

Inntekter (forts.).	1913/14.	1914/15.	1915/16.	1916/17.	1917/18.
A. Driftsinntekter (forts.).					
I. Skatter og avgifter ¹ (forts.).	1 000 kr.				
c. Andre skatter og avgifter (forts.). ²					
Kontroll med elektriske anlegg	54	66	91	85	97
Bank- og Sparebankkontrolen	-	-	-	-	-
Jordeboks-, landskyld og forpaktningavgifter	113	112	92	97	94
Malmavgift	20	61	59	-	142
Almanakkavgift	56	57	58	59	70
Offentlige stiftelser og legater	-	-	-	-	-
Kap. i alt	88 196	92 992	123 745	221 767	419 612
II. Formuess- og erhvervssinnntekter.					
a. Renter	9 394	10 632	9 832	10 528	14 157
Av Nøndlånetes midler	-	-	-	-	-
» Hypothekbankens grunnfond	844	844	844	844	844
» Småbruks-(Arbeiderbruk) og Boligbankens grunnfond	388	388	388	388	510
» Sjøkadeltekorpsets fond	5	4	5	5	5
» Reservefondet	1 400	1 552	1 415	1 171	1 210
» Statsgodsfondet	78	79	71	94	90
» Kirkedepartementets fond	2 116	2 230	2 078	2 191	2 664
» Statkassens utest. fordringer	576	576	1 171	1 378	1 059
» , kontantbeholdning	2 030	2 392	1 059	1 094	4 066
» Invalidefondet	1 608	1 729	1 861	2 125	2 391
» Statens Skibsfond	-	-	-	-	-
» Sjømannsfondet	33	91	111	165	166
» kapitalen for Hovedjernbanens grunn	22	22	22	22	-
» Edrueighetsfondet	-	-	-	-	-
» Kongsberg Sølververks driftsfond	225	127	174	201	202
» Havnefondet til merke- og ringvesenet	69	79	57	69	114
» Fond under forsvarsvesenet	-	488	576	781	836
» Marinens dokkfond	-	31	-	-	-
» Andre inntekter	-	-	-	-	-
Refusjon fra låntagende kommuner av renter m. v.	-	-	-	-	-
b. Av aktier o.l.	714	1 078	751	892	2 713
Utbytte av aktier i Norges Bank	420	420	420	420	504
—» i Hovedjernbanen	293	293	293	293	-
Avgift av Norges Bank for overskridelse av seddelutstedelsesretten	1	365	38	179	2 209
c. Inntekter av forskjellige jord eiendommer og bygninger	÷	55	÷	57	÷
d. Overskudd av statens forretnings drift ⁴	2 044	4 931	7 793	7 044	1 693
Statsbanene	÷	429	÷	754	÷
Postvesenet ³	664	438	973	622	1 158
Telegrafvesenet	191	2 345	4 642	4 758	1 198
Statens kraftverk og reguleringer anlegg	-	-	-	-	-
Kongsberg Sølververk	÷	80	÷	45	÷
Myntinntreningen på Kongsberg	555	487	1 318	735	631

¹ Se innledningen side 1. ² Se note 2 side 36. ³ Utgiftene ved Poststyrelsen er gifter blev da overført til Postvesenet. ⁴ Se side 1, punkt 1.

**regnskapene 1913/14–1925/26 samt bevilget og foreslått budgett
1926/27 og 1927/28.**

1918/19.	1919/20.	1920/21.	1921/22	1922/23.	1923/24.	1924/25.	1925/26	Bevilget budgett 1926/27.	Budgett- forslag 1927/28.
1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
129	168	146	248	233	260	374	220	281	281
-	-	169	147	89	95	222	264	229	233
104	95	111	96	94	105	104	75	95	95
67	103	104	81	101	64	86	-	-	-
70	80	80	96	96	201	201	201	201	201
-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
467 226	543 127	484 856	396 634	308 354	294 445	336 866	330 922	318 322	325 785
 14 228	14 846	18 139	17 589	14 973	15 010	19 722	20 642	17 329	14 849
964	964	964	964	1 034	1 104	1 304	1 304	1 504	1 504
510	467	553	840	840	270	2 010	1 140	1 140	1 140
5	6	5	6	6	5	5	5	5	5
1 216	1 020	1 106	1 272	1 177	1 317	1 152	-	-	-
93	95	96	101	94	92	96	67	90	80
2 757	2 690	2 440	3 176	3 324	3 225	3 249	3 024	3 551	3 151
1 057	274	228	238	432	668	669	1 265	2 567	1 350
3 663	5 197	8 410	6 420	3 235	3 654	4 542	6 277	2 500	1 500
2 729	2 807	2 994	3 295	3 615	3 276	3 576	3 765	3 700	3 948
-	-	-	-	-	-	1 023	1 019	1 000	800
186	226	246	245	210	200	227	166	61	-
-	-	-	-	22	24	25	25	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	161	141
196	159	225	205	193	193	210	188	200	200
8	75	-	-	-	-	-	-	-	-
844	866	872	827	791	780	850	1 028	850	1 030
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1 369	-	-
6 628	5 421	5 735	1 113	620	336	708	336	336	336
504	504	504	420	378	336	336	336	336	336
6 124	4 917	5 231	693	242	-	372	-	-	-
÷ 1 359	÷ 237	÷ 296	÷ 122	÷ 32	70	÷ 219	107	96	97
÷ 5 581	÷ 7 745	÷ 67 367	÷ 47 579	÷ 8 687	1 048	14 314	15 765	22 363	7 183
÷ 8 570	÷ 17 155	÷ 50 749	÷ 32 134	÷ 7 956	÷ 4 418	1 394	2 250	11 808	÷ 750
÷ 1 037	788	6 106	11 089	624	648	2 093	2 921	1 801	1 702
1 101	÷ 7 269	÷ 13 414	÷ 8 986	÷ 3 158	305	1 198	3 983	3 865	3 981
÷ 1 094	25	17	2	80	363	2 986	1 872	1 890	2 383
370	140	1 256	1 163	1 107	537	614	÷ 1 428	537	750
	292	1 944	2 798	2 884	3 953	4 874	5 178	2 605	130

opført under utgiftspost XII undtagen for budgettforslaget for 1926/27. En del av disse ut-

Tabell I (forts.). Statens kontante utgifter og inntekter etter henholdsvis for

Inntekter (forts.).	1913/14.	1914/15.	1915/16.	1916/17.	1917/18.
	1 000 kr.				
A. Driftsinntekter (forts.).					
II. Formues- og erhvervssinntekter (forts.).					
d. Overskudd av statens forretningsdrift (forts.).					
Ålesund Kjøleanlegg	-	-	-	-	-
Statens skoger	405	185	785	660	1 401
Oplysningsvesenets Fonds skoger	641	653	615	887	2 720
Kongsberg Sølververks skoger	83	100	136	285	327
Statens eiendommer i Narvik	14	14	9	13	14
«Varekrigs» overskudd	-	-	-	-	-
Vaksdal mølle	-	-	-	-	-
Kap. II i alt	12 097	16 584	18 317	18 251	18 262
III. Andre inntekter	1 949	2 538	2 113	2 699	4 722
Av Norges Bank iflg. lov av 23 april 1892 § 40	1 620	1 514	1 596	1 672	3 785
Bøter, konfiskasjoner og vrakgods	329	424	517	626	937
Provianteringsdepartem.tets overskudd	-	-	-	-	-
Fortjeneste ved omsetning av fremmed valuta	-	-	-	-	-
Refusjon av tidligere utgiftsførte beløp	-	600	-	401	-
Tilbakebetaling av tidligere avskrevne innskudd i banker	-	-	-	-	-
Andre inntekter	-	-	-	-	-
A. Driftsinntekter i alt	102 242	112 114	144 175	242 717	442 596
B. Kapitalinntekter.					
I. Av statens formue	1 162	670	300	868	89
Avdrag på utestående fordringer	154	252	283	406	81
Inndratt av fondskapitaler og avsetninger	1 008	418	-	84	8
Herav: Forsvarsdepartem.tets fond	-	-	-	-	-
Oplysningsvesenets Fonds kapitalfond	-	-	-	-	-
Salg av eiendommer	-	-	17	378	-
II. Anvendte lånemidler ¹	20 026	51 852	13 727	19 842	59 449
Budgetterte lånemidler	9 041	14 167	13 727	19 842	25 290
Forskudd tatt av beholdningen til fondet for den ekstraordinære formueskatt	-	-	-	-	-
Budgetunderskudd ²	10 985	37 685	-	-	34 159
B. Kapitalinntekter i alt	21 188	52 522	14 027	20 710	59 538
Inntekter = utgifter	123 430	164 636	158 202	263 427	502 134

¹ Herav representerer dog for hele perioden 1913/14—1925/26 kr. 29 719 000 nedgang av statspr. pr. 30 juni 1926. ² Angående dette underskuddet se side 3. ³ Herav vedk. fondet for den 12 645 000 og av Kullfondet kr. 6 000 000. ⁵ Herav kr. 13 800 000, som i 1919/20 blev avsatt av krigsblant budgetterte lånemidler er nemlig i budgettregnskapene også tatt med kr. 13 800 000, som jernbanebygging. ⁷ Solgt eiendommer tilhørende fond under Forsvarsdepartementet. ⁸ Herav

**regnskapene 1913/14—1925/26 samt bevilget og foreslått budgett
1926/27 og 1927/28.**

1918/19.	1919/20.	1920/21.	1921/22.	1922/23.	1923/24.	1924/25.	1525/26.	Bevilget budgett 1926/27.	Budgett- forslag 1927/28.
1 000 kr.	1 000 kr.								
1 040	1 335	308	1 000	103	10	39	57	401	115
2 249	1 893	1 585	2 034	297	349	1 176	72	456	300
341	244	321	59	193	989	1 050	892	54	41
19	12	17	18	132	217	96	62	20	21
-	12 000	-	-	21	21	22	20	-	-
13 916	12 285	43 789	28 999	6 874	16 464	34 525	36 850	40 124	22 465
7 094	6 778	7 395	4 081	2 060	2 522	6 717	3 551	2 700	2 206
5 385	5 454	5 565	2 470	1 076	719	709	700	700	700
1 709	1 324	1 830	1 477	639	1 801	2 016	1 762	2 000	1 500
-	-	-	-	281	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	3 171	-	-	-
-	-	-	134	64	2	821	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	979	-	-
-	-	-	-	-	-	-	110	-	6
488 236	562 190	448 462	371 716	317 288	313 431	378 108	371 323	361 146	350 456
298	59	91	13 782	828	7 016	18 608	9 886	1 081	700
6	103	156	92	753	527	57	483	847	500
132	2	8	5 13 874	75	3 6 489	4 18 665	8 4 956	-	-
-	-	-	49	48	37	20	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	134	200
172	42	57	-	-	-	-	7 4 447	100	-
130 784	86 270	297 370	199 940	232 189	157 323	89 523	70 271	35 000	15 500
68 728	56 235	64 601	6 61 738	58 867	55 744	52 504	20 200	35 000	15 500
62 056	30 035	232 769	138 202	173 322	101 579	37 019	15 856	-	-
131 082	86 211	297 279	213 722	233 017	164 339	108 131	80 157	36 081	16 200
619 318	648 401	745 741	585 438	550 305	477 770	486 239	451 480	397 227	366 656

kassens kontantbeholdning, idet denne er gått ned fra kr. 46 691 000 pr. 30 juni 1913 til kr. 16 972 000 ekstraordinære formuesskatt kr. 6 207 000.⁴ Herav av fondet for den ekstraordinære formuesskatt kr. konjunkturskatt (se note 5 side 35 og note 6 her).⁵ I budgettregnskapet er her opført kr. 75 538 000, på budgettet 1918/20 iflg. stortingsbesl. av 12 juli 1919 var avsatt av krigskonjunkturskatt til til inntekt av Kullfondet kr. 3 956 321 og til inntekt av marinens kullforrådskonto kr. 1 000 000.

Tabell 2. Statens kontante utgifter

a) i promille av samlet utgift = samlet
b) i procenter av tallene for 1913/14 (hor-

Utgifter.	1913/14.		1924/25.		1925/26.		Bevilget budgett 1926/27.		Budgett- forslag 1927/28.	
	a.	b.	a.	b.	a.	b.	a.	b.	a.	b.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
A. Driftsutgifter.										
I. Statsmyndighetene.										
a. Det kongelige hus	6	100	2	112	2	116	2	115	3	116
b. Regjeringen og statssekretariatet	5	100	2	143	1	117	1	110	1	98
c. Stortinget og statsrevisjonen .	9	100	6	281	7	258	7	237	8	246
1. Stortinget	7	100	5	272	6	249	5	224	6	264
2. Statsrevisjonen	2	100	1	306	1	284	2	271	2	265
Kap. I i alt	20	100	10	198	10	187	10	170	12	181
II. Utenriksvesenet i alt . . .	10	100	10	395	9	330	10	306	10	274
III. Forsvarsvesenet.										
a. Hæren	130	100	72	216	79	221	80	194	84	190
Derav: Hærrens faste personell .	45	100	25	224	27	220	31	218	33	217
b. Marinen	60	100	27	177	26	158	30	159	32	157
Derav: Marinens faste personell .	18	100	12	255	11	223	13	229	14	224
d. Dekning av ekstraord. forsvars foranstaltninger	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-
e. Nøytralitetsutgifter m. v.	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kap. III i alt	223	100	100	176	107	176	110	158	117	155
IV. Retts-, politi- og fengsels- vesenet i alt.	38	100	30	303	34	327	35	293	37	287
Derav: Rettsvesenet	25	100	20	296	21	308	22	287	23	274
Politivesenet	3	100	3	422	5	389	4	393	5	426
Fengsels- og tvangsarbeids vesenet	9	100	6	295	9	372	8	287	9	281
V. Fylkesmannsembedene og Justisdepartementets kommunalkontor	3	100	2	257	2	249	2	242	2	279
VI. Kirken	9	100	9	376	11	409	12	416	12	363
VII. Skole, videnskap, kunst m. v.										
Høiskoler	21	100	12	221	12	211	14	212	14	204
Derav: Universitetet	11	100	6	226	7	222	7	228	8	219
Norges tekniske høiskole .	8	100	3	158	3	143	3	141	4	135
Norges landbrukshøiskole.	1	100	2	439	2	419	4	398	2	380

og inntekter i relative tall.

inntekt (vertikal sammenligning).

sontal sammenligning, tallene for 1913/14 = 100).

Utgifter (forts.).	1913/14.		1924/25.		1925/26.		Bevilget budgett 1926/27.		Budgettforslag 1927/28.	
	a.	b.	a.	b.	a.	b.	a.	b.	a.	b.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
A. Driftsutgifter (forts.).										
VII. Skole, videnskap, kunst m. v. (forts.)	10	100	10	405	10	363	12	385	13	362
Lavere fagskoler	4	100	4	376	4	356	5	369	5	344
Derav: Landbruks-, skog-, meieri- og havebruksskoler	8	100	9	438	10	432	9	358	9	342
Høiere almenskoler	60	100	86	559	71	426	95	502	98	476
Folkeskolen og ungdomsskolen	19	100	27	561	21	396	31	523	32	502
Derav:										
Tilskudd til herredenes folkeskole.	17	100	16	366	11	238	18	338	18	324
— byenes — — —	16	100	32	769	30	662	36	694	37	660
— fylkesskolekassene	106	100	121	450	108	367	135	407	137	385
Skoler (b, c, d, e, f, g ¹) i alt	5	100	3	222	3	259	4	277	4	247
Videnskapelige formål utenom høiskolene samt litterære og kunstneriske formål	119	100	131	431	116	357	145	392	148	371
Kap VII i alt	30	100	36	469	48	390	46	498	43	434
VIII. Sociale formål i alt	16	100	18	434	16	356	16	308	16	275
Derav: Riksversikringsanstalten	35	100	45	510	44	469	40	373	40	350
IX. Helsepleie (medisinalvesen, sykehus m. v.) i alt	15	100	16	430	18	415	16	334	16	322
Derav: Medisinalvesenet	9	100	18	722	15	625	13	459	13	444
Sinnssykevesenet	9	100	10	443	11	416	10	332	9	289
Tuberkulosevesenet	35	100	41	472	38	406	39	336	39	341
X. Statens anlegg (off. arbeider) i alt	22	100	28	509	26	425	27	392	27	363
Derav: Veivesenet	8	100	7	349	8	353	7	281	7	262
Havne- og ringvesenet	3	100	5	591	4	475	5	449	5	425
XI. Landbruk i alt	16	100	16	396	22	486	21	420	21	383
Derav: Jord-, husdyr-, havebruk-, meieri- og utskiftningsvesen .	13	100	13	407	20	528	19	443	18	400
XII. Handel, sjøfart og industri og fiskeri i alt	46	100	39	333	35	278	37	253	38	242
Derav: Fyr-, merke- og ringvesenet .	14	100	8	242	8	213	8	200	9	203
Dampskibsfart, skyss- og turistvesen	19	100	17	368	18	357	20	334	19	300

¹ Se note 2 og 3 side 20—21.

Tabell 2 (forts.). Statens kontante utgifter

a) i promille av samlet utgift = samlet
b) i procenter av tallene for 1913/14 (horis-

Utgifter (forts.).	1913/14.		1924/25.		1925/26.		Bevilget budgett 1926/27.		Budgett- forslag 1927/28.	
	a.	b.	a.	b.	a.	b.	a.	b.	a.	b.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
A. Driftsutgifter (forts.).										
XIII. Skatteligning og skattekappelsel	31	100	28	355	31	364	32	332	36	337
Derav: Inntekts- og formuesskatt	6	100	8	542	10	598	10	579	13	626
Forbruksskatter	24	100	18	310	20	308	20	270	21	264
XIV. Gjeldsrenter og pensjoner	122	100	221	715	249	746	265	699	268	652
Derav: Renter av statsgjelden	101	100	208	816	233	847	253	800	250	740
Herunder: Renter og provisjon	101	100	170	665	204	743	225	712	241	712
— Kurstap	-	-	38	-	29	-	28	-	9	-
— Pensjoner til embeds- og bestillingsmenn	21	100	13	244	16	273	12	223	18	239
XV. Andre utgifter i alt	57	100	99	671	72	450	44	246	71	361
Besparelse ved lønnsreduksjon	-	-	-	-	-	-	-	-	35	-
A. Driftsutgifter i alt	794	100	817	405	828	381	848	344	859	321
B. Kapitalutgifter.										
I. Statens forretningsdrift og fond	166	100	124	293	105	232	101	196	85	153
Derav: Jernbaneanlegg	90	100	64	280	46	187	34	120	32	106
Telegraf- og telefonanlegg	23	100	24	400	12	186	12	155	12	155
Kraft- og reguleringsanlegg	6	100	20	1 393	24	1 529	44	2 449	27	1 406
Statens fond avsatt	42	100	14	131	24	202	13	94	14	99
II. Avdrag på statsgjelden	39	100	57	571	66	612	42	332	41	311
Derav: på almindelige lån	39	100	15	145	18	162	25	197	27	204
→ kriselånet 1921	-	-	42	-	-	-	17	-	10	-
B. Kapitalutgifter i alt	206	100	183	351	172	307	152	238	141	203
Utgifter = inntekter	1000	100	1000	393	1000	366	1000	322	1000	297

og inntekter i relative tall.

inntekt (vertikal sammenligning).

sontal sammenligning, tallene for 1913/14 = 100).

Inntekter.	1913/14.		1924/25.		1925/26.		Bevilget budgett. 1926/27.		Budgettforslag 1927/28.	
	a.	b.	a.	b.	a.	b.	a.	b.	a.	b.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
A. Driftsinntekter.										
I. Skatter og avgifter	714	100	694	382	733	375	801	361	889	369
a. Inntekts- og formuesskatt	103	100	253	962	280	993	292	911	287	824
Derav:										
Ordinær inntekts- og formuesskatt	103	100	207	789	238	842	252	784	246	705
Ekstraordinær formuesskatt	-	-	37	-	36	-	40	-	41	-
Krigskonjunkturskatt.	-	-	8	-	6	-	-	-	-	-
b. Forbruksskatter	528	100	383	285	403	279	443	269	535	301
Derav:										
Tollinnrader	425	100	260	241	246	212	227	210	290	202
Tilvirkningsavgift av ol.	30	100	43	564	42	512	45	489	44	435
Chokolade- og sukkeravgift	-	-	18	-	17	-	18	-	16	-
Tobakksstempelavgift	-	-	31	-	39	-	43	-	41	-
c. Andre skatter og avgifter	83	100	58	276	50	219	66	256	67	237
Derav:										
Arveavgift	13	100	16	495	9	247	15	376	14	313
Stempelavgift av dokumenter	19	100	18	368	16	295	21	358	21	316
II. Formues- og erhvervsinntekter	98	100	71	285	82	305	101	332	61	186
a. Renter	76	100	41	210	46	220	44	184	41	158
Derav:										
Av Kirkedepartementets fond	17	100	7	154	7	143	9	168	9	149
» Statskassens utesf. fordringer	5	100	1	116	3	219	6	446	4	234
» Statskassens kontantbeholdning	16	100	9	224	14	309	6	123	4	74
» Invalidefondet	13	100	7	222	8	234	9	230	11	245
d. Overskudd av statens forretningsdrift	17	100	30	700	35	771	56	1090	20	351
Derav:										
Statsbanene	÷ 3	-	3	-	5	-	30	-	÷ 2	-
Postvesenet	5	100	4	315	7	440	5	271	5	256
Telegrafvesenet.	2	100	2	627	9	2080	10	2020	11	2080
Myntinnretningen på Kongsberg	5	100	10	878	12	933	7	469	-	÷ 23
III. Andre inntekter	16	100	12	309	7	182	7	138	6	113
A. Driftsinntekter i alt	828	100	777	369	822	363	909	353	956	342
B. Kapitalinntekter.										
II. Anvendte lånemidler	163	100	184	447	155	351	88	175	42	77
Derav:										
Budgeterte lånemidler	74	100	108	580	45	223	88	387	42	171
Budgetunderskudd	89	100	76	337	76	311	-	-	-	-
B. Kapitalinntekter i alt	172	100	223	510	178	378	91	170	44	76
Inntekter = utgifter	1000	100	1000	393	1000	366	1000	322	1000	297

Tabell 3. Statsgjelden

	1914.	1915.	1916.	1917.
Lån optatt innenlands.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
Eldre uopsigelig statsgjeld (3—5 pct.)	87	87	87	87
Anleggslånet til Drammen—Randsfjordbanens side- linje (5 pct.)	200	160	120	80
Statsslånet av 1895 (3½ pct.)	4 352	4 116	3 088	2 443
— « 1915 1ste serie	-	20 000	20 000	20 000
— « 1915 2nen serie	-	27 000	27 000	27 000
— « 1917 1ste serie	-	-	-	38 000
— « 1917 2nen serie	-	-	-	-
— « 1918 (5½ pct.)	-	-	-	-
— « 1920 (6 pct.)	-	-	-	-
Konverteringslånet av 1920 (6 pct.)	-	-	-	-
Innenlandsk statslån av 1921 (6 pct.) til dekning av tap på kriseforanstaltninger.	-	-	-	-
Innenlandsk lån av 1921 (kommunenes elektrisitetslån) (6½ pct.)	-	-	-	-
Innenlandsk statslån av 1922 (5 pct.).	-	-	-	-
— — « 1924 (6½ pct.)	-	-	-	-
— — « 1924 (6 pct.)	-	-	-	-
— — « 1925 (6 pct.)	-	-	-	-
— — « 1926 (5½ pct.)	-	-	-	-
Lån av 1909 til ombygging av Randsfjordbauen til bredt spor (4 pct.)	-	-	-	-
Nogen pr. 1 juli 1919 eksproprierte aktiebaners lån av forskjellige fonds (5 pct.)	-	-	-	-
Statskassens midlertidige lån av Fondet for Invalid- og Alderdomsforsikring	5 000	5 000	5 000	5 000
Det i 1908 besluttede statstilskudd til Hypothekbankens grunnfond	2 083	2 000	1 917	1 833
Det i 1910 besluttede statstilskudd til samme bank	1 667	1 600	1 533	1 467
« - 1917 — — « — —	2 700	2 600	2 500	2 400
« - 1922 — — « — —	-	-	-	-
« - 1924 — — « — —	-	-	-	-
« - 1925 — — « — —	-	-	-	-
Det i 1917 besluttede statstilskudd til Arbeiderbruk- og Boligbankens grunnfond ²	4 833	4 667	4 500	4 333
Det i 1916 besluttede statstilskudd til grunnfond til Småbruk- og Boligbanken ²	-	-	-	6 000
Det i 1921 besluttede statstilskudd til samme bank ²	-	-	-	-
« - 1923 « — — « — —	-	-	-	-
Forskjellige eksproprierte aktiebaners lån av Fondet for Invalid- og Alderdomsforsikring	-	-	-	-
Midlertidige banklån	-	-	-	-
Kassekredit til finansiering av Statens varcomsetning (Provianteringslånet)	-	-	-	-
Tilsammen	20 922	67 230	65 745	108 643

¹ Efter fradrag av 100 mill. kr., hvorfør nogen af de i lånet deltagende banker har meddelt

pr. 30 juni 1914—30 juni 1926.

1918.	1919.	1920.	1921.	1922.	1923.	1924.	1925.	1926.
1 000 kr.								
87	87	87	86	87	87	87	87	87
40	-	-	-	-	-	-	-	-
1 775	1 084	368	-	-	-	-	-	-
20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	19 837
27 000	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000	26 891
38 000	38 000	-	-	-	-	-	-	-
52 000	52 000	52 000	52 000	52 000	-	-	-	-
-	88 000	88 000	88 000	88 000	88 000	88 000	88 000	88 000
-	-	90 000	89 113	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
-	-	90 000	92 304	100 000	100 000	100 000	-	-
-	-	-	-	200 000	200 000	190 078	169 331	147 321
-	-	-	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
-	-	-	-	-	100 000	100 000	99 598	98 762
-	-	-	-	-	-	50 000	50 000	50 000
-	-	-	-	-	-	-	25 000	25 000
-	-	-	-	-	-	-	36 000	36 000
-	-	-	-	-	-	-	-	55 000
-	-	4 276	4 228	4 178	4 126	4 071	4 015	3 957
-	-	4 375	-	-	-	-	-	-
5 000	5 000	5 000	-	-	-	-	-	-
1 750	1 667	1 583	1 500	1 416	1 333	1 250	1 167	1 083
2 300	2 200	2 100	2 000	1 900	1 800	1 700	1 600	1 500
3 000	2 900	2 800	2 700	2 600	2 500	2 400	2 300	2 200
-	-	-	-	-	3 500	3 360	3 220	3 080
-	-	-	-	-	-	5 000	5 000	4 800
-	-	-	-	-	-	-	-	5 000
3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
5 800	5 600	5 400	5 200	5 000	4 800	4 600	4 400	4 200
-	-	-	-	6 000	5 800	5 600	5 400	5 200
-	-	-	-	-	-	6 000	5 800	5 600
-	9 450	9 072	8 694	8 316	7 938	7 560	7 182	6 804
240 520	125 106	46 631	104 390	86 206	109 096	129 378	203 111	153 505
-	295 081	340 574	1 232 034	1 59 483	1 54 030	1 54 880	1 94 204	-
400 272	676 175	792 266	782 249	815 186	883 010	953 964	1 005 415	896 827

foreløbig kvittering som sikkerhet for sitt ansvar i anledning av valutalånet i Amerika 1920.

Tabell 3 (forts.). Statsgjelden

	1914.	1915.	1916.	1917.
Lån optatt utenlands.¹	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.
Statslånet av 1886 (3 pct.)	27 302	27 072	26 834	26 588
— « 1888 (3 pct.)	55 948	55 445	54 928	54 395
— « 1894 (3½ pct.)	31 650	31 040	30 409	29 755
— « 1896 (3 pct.)	20 745	20 362	19 965	19 557
— « 1898 (3½ pct.)	6 253	4 947	3 594	2 194
— « 1900 (3½ pct.)	28 385	27 982	27 565	27 134
— « 1902 (3½ pct.)	34 010	33 730	33 440	33 139
— « 1903 (3 pct.)	12 031	11 866	11 695	11 519
— « 1904 (3½ pct.)	39 203	38 912	38 612	38 301
— « 1905 (3½ pct.)	39 651	39 357	39 054	38 739
— « 1911 (3½ pct.)	39 952	39 952	39 952	39 952
Det i Amerika avsluttede statslån av 1916 (6 pct)	-	-	18 650	18 650
Statslånet i England av 1921 (6 pct.)	-	-	-	-
Lån til innløsning av priorit. aktier i Norsk Hoved-jernbane, i 1899 (3 pct.)	1 343	1 343	1 343	1 343
Valutalånet i Amerika 1920 (8 pct.)	-	-	-	-
Kassekreditt i England	-	-	-	-
Statslånet i Amerika av 1922 (6 pct)	-	-	-	-
Det i England avsluttede midl. statslån av 1914	-	10 896	-	-
— Amerika — — — » 1914	-	11 190	11 190	5 595
Statslånet i Amerika av 1923 (6 pct.)	-	-	-	-
— — — « 1924 (6 pct.)	-	-	-	-
— — — « 1925 (5½ pct.)	-	-	-	-
Gjeldsbevis til Sveriges Riksbank av 1923	-	-	-	-
Kontogjeld til do.	-	-	-	-
Tilsammen¹	336 473	354 094	357 231	346 861
Samlet statsgjeld . . .	357 395	421 324	422 976	455 504
Herav pr. innbygger² .	144.65	168.83	167.59	178.98

¹ Alle utenlandske lån er omregnet til norske kr. efter pari kurs. ² Hjemme-

pr. 30 juni 1914—30 juni 1926.

1918.	1919.	1920.	1921.	1922.	1923.	1924.	1925.	1926.
1 000 kr.								
26 333	26 070	25 796	25 514	25 220	24 918	24 604	24 279	23 943
53 846	53 280	52 698	52 097	51 478	50 840	50 184	49 507	48 811
29 078	28 377	27 651	26 900	26 123	25 317	24 484	23 621	22 727
19 138	18 704	18 259	17 799	17 327	16 839	16 337	15 819	15 286
744	-	-	-	-	-	-	-	-
26 687	26 224	25 744	25 248	24 734	24 203	23 652	23 082	22 493
32 828	32 507	32 174	31 829	31 472	31 103	30 720	30 324	29 914
11 338	11 150	10 958	10 759	10 555	10 344	10 128	9 904	9 674
37 978	37 644	37 298	36 941	36 571	36 188	35 790	35 380	34 954
38 413	38 076	37 727	37 366	36 991	36 604	36 203	35 788	35 358
39 952	39 838	39 603	39 358	39 103	38 838	38 563	38 276	37 977
18 650	18 650	18 650	18 650	18 650	-	-	-	-
-	-	-	-	72 720	72 720	72 720	72 178	71 604
1 343	1 343	1 343	1 343	1 343	1 343	1 343	1 343	1 343
-	-	-	74 600	74 600	74 600	74 600	-	-
-	-	9 438	9 907	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	67 140	67 140	67 140	67 140
-	-	-	-	-	-	74 600	74 600	74 600
-	-	-	-	-	-	-	93 250	93 250
-	-	-	-	-	-	-	111 900	111 900
-	-	-	-	-	-	10 000	10 000	10 000
-	-	-	-	-	-	4 962	9 820	2 767
336 328	331 863	337 339	408 311	466 887	510 997	596 030	726 211	713 741
736 600	1 008 038	1 129 605	1 190 560	1 282 073	1 394 007	1 549 994	1 731 626	1 610 568
279.86	389.24	431.60	448.70	477.10	513.10	567.40	628.80	580.93

hørende folkemengde.

Rekke VII og VIII.

Trykt 1926:

- Nr. 186. Norges handel 1924. (*Commerce.*)
- 187. Skolevesenets tilstand 1923. (*Instruction publique.*)
- 188. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1922. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 189. Norges jernbaner 1924—25. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 190. Norges telegrafvesen 1924—1925. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 191. Sjømannsforsikringen 1923. Fiskerforsikringen 1923. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 192. Kommunevalgene 1925. (*Élections en 1925 pour les conseils communaux et municipaux.*)
- 193. Forsikringsselskaper 1924. (*Sociétés d'assurances.*)
- 194. Norges industri 1924. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 195. Ulykkesforsikringen 1923. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 196. Alkoholstatistikk 1924—1925. (*Statistique de l'alcool.*)
- 197. Norges postvesen 1925. (*Statistique postale.*)
- 198. Den Norske Statskasses Finanser 1913/14—1926/27. (*Finances de l'État.*)
- 199. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1925—26. (*Salaires des ouvriers agricoles en 1925—1926.*)
- 200. Folkemengdens bevegelse 1923. (*Mouvement de la population.*)

**Norges Offisielle Statistikk, rekke VIII.
(Statistique Officielle de la Norvège, série VIII.)**

Trykt 1926:

- Nr. 1. Fattigvesenet 1922, 1923 og 1924. (*Assistance publique.*)
- 2. Meglingsinstitusjonens virksomhet. Tariffavtaler og arbeidskonflikter 1925. (*Entremise publique. Conventions collectives et conflits du travail en 1925.*)
- 3. Norges bergverksdrift 1925. (*Mines et usines.*)
- 4. Norges kommunale finanser 1923/24. (*Finances des communes.*)
- 5. Norges sparebanker 1925. (*Caisse d'épargne.*)
- 6. Folkemengdens bevegelse 1911—1920. Hovedoversikt. (*Aperçu général du mouvement de la population en Norvège pendant les années 1911—1920.*)
- 7. Norges handel 1925. (*Commerce.*)
- 8. Norges fiskerier 1924. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 9. Sykeforsikringen 1925. (*Assurance-maladie.*)
- 10. Skiftevesenet samt Overformynderiene 1923 og 1924. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)

Trykt 1927:

- Nr. 11. Norges Brandkasse 1923—1925. (*Statistique de l'office national d'assurance contre l'incendie.*)
- 12. Lønninger 1925—1926. (*Gages et salaires.*)
- 13. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1923. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 14. Forbudsavstemningen 18 oktober 1926. (*Plébiscite du 18 octobre 1926 de la prohibition des spiritueux.*)
- 15. Den Norske Statskasses Finanser 1913/14—1927/28. (*Finances de l'État.*)

Det Statistiske Centralbyrå har dessuten bl. a. utgitt følgende verker:
Statistisk Årbok for kongeriket Norge. Senest utkommet: 45de årgang 1925.
Oslo 1926. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
Statistiske Meddelelser. Senest utkommet: 44de bind 1926. Oslo 1926.
(*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)
Månedsopgaver over vareomsetningen med utlandet 1926. Fjortende bind. Oslo 1927.
(*Bulletin mensuel du commerce extérieur en 1926. Quatorzième année.*)
Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31 desember 1920.
Kristiania 1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)
Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversikter 1926. Oslo 1926.
(*Résumé rétrospectif 1914 et 1926.*)

Samtlige verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av «Norges handel», årgangene 1911, 1912, 1913, 1915 og 1921, er Byråets beholdning
meget knapp, hvorfor man vilde være takknemlig for å få overlatt eksemplarer
av disse årganger.

15 februar 1927.
